

अग्नावलेख खरीखरी.. पाकिस्तानातले भगोडे

भारताच्या नंदनवनात काही दिवसांपूर्वी निरपराधांच्या रक्ताचे पाट वाहिले गेले. ही कृत्ये करणाऱ्या अतिरेक्यांच्या पाठीशी शक्ती उभी करणाऱ्या पाकिस्तानच्या राज्यकर्त्यांची लायकी काय आहे. ते दाखवणाऱ्या दोन बायल्या आमच्या समोर आलेल्या आहेत. एका बातमीत पाकिस्तानी लष्कराच्या जवळपास बाराशे बड्या बड्या अधिकाऱ्यांनी आपले राजीनामे दिलेले आहेत. आणखी काही मंडळी राजीनामे देण्याच्या बेतात आहेत. पाक लष्कराने कितीही बोबाबोब केली तरी पाकिस्तानच्या जन्मापासून ते कारगिल युद्धपर्यंत चार वेळा पाकिस्तानला भारताने चांगलेच ठोकून काढलेले होते. त्याआधी स्वतंत्र झाल्यावर १९७१ सालामध्ये पुन्हा आपणच पाकिस्तानची विभागणी करून बांगलादेशची निर्मिती केली होती. त्यावेळी पाकिस्तानच्या जनरलपदी नियाझी नावाचे जे गृहस्थ होते. त्यांनी भारताच्या लष्करासमोर गुडघे टेकून शरणागती पत्करली होती. थोडक्यात काय तर भारत आणि पाकिस्तान यांच्या युद्धात पाकिस्तानने नेहमीच सपाटून मार खाल्लेला आहे. पाकिस्तानचे लष्कर पाकिस्तानात कितीही दादागिरी करत असले. तरी त्यांची सध्याची खरी परिस्थिती काय आहे. हे लष्करात काम करणाऱ्या सैनिकांना ठाऊक आहे. अभी मारा तो मारा, अब मार भला असे म्हणत म्हणत चांगल्या पद्धतीने कुटले गेल्यावर जोडे चाटण्याची सवय असलेल्या पाकिस्तानच्या लष्कराला भविष्याची कल्पना आलेली असावी. या सर्व उलाढालीमध्ये प्रत्यक्ष काय होते. ते ठाऊक असल्यावरही बिनकामाच्या लंब्या बाता करण्यासाठी पाकिस्तानच्या लष्कर प्रमुखांपासून इंदिराजी यांच्यासमोर गुडघे टेकणाऱ्या भुत्तोच्या नातवालाही आता धडकी भरलेली आहे. न जाणो भारताच्या लष्कराने आक्रमण करून पाकिस्तानच्या राजधानीवर कब्जा केला. तर आपले काय होईल, हे त्यांना ठाऊक आहे. म्हणूनच पाक लष्कर प्रमुखांचे कुटुंब आणि या दर्पोक्ती करणाऱ्या बिलावलचे म्हणजेच बिलावल भुत्तोचे कुटुंब परदेशात कॅनडा येथे गेलेले आहे. भारतातील या दहशतवादी हल्ल्याला लष्कर प्रमुख असलेल्या मुनीर याची चिथावणीच होती. हे काही लपून राहिलेले नाही. हा मुनीर पूर्वी आयएसआय चा प्रमुख होता. त्यानेच पुलवामा हल्ला करण्याचा कट घडवून आणला होता. काही दिवसांपूर्वी या मुनिराने काश्मीर बदल मोठे विधान केले. त्यानंतरच पाकिस्तानच्या काश्मीरमधील रावलकोट मधून प्रशिक्षण घेतलेल्या दहशतवाद्यांनी पहलगामचे हे जघन्य हत्याकांड केले. सध्या पाकव्याप्त काश्मीर परत घेण्याबाबत भारतातील सत्ताधारी पक्षांनी त्यामध्ये संरक्षण मंत्री राजनाथ सिंह, गृहमंत्री अमित शहा, विदेश मंत्री एस जयशंकर यांनी छत्ती ठोकून याबाबत ठाम विधान केले होते. या हल्ल्याचा बदला म्हणजे केवळ सिंधू नदीचे पाणी बंद करण्यापुरता होणार नाही. तर भारताला आपले काश्मीर परत मिळवण्यासाठी काही अपवाद सोडल्यास जागतिक पाटिवा मिळाल्यामुळे पाकिस्तानने चोरलेले आपले काश्मीर घेण्याची हीच संधी आहे. हे आम्हाला नमूद करावेसे वाटते.

▶▶ पान ८ वर

हजाराहून अधिक भारतीय पाकिस्तानहून परतले ८०० पाकींनी भारत सोडला

■ वृत्तसंस्था, नवी दिल्ली, दि. २८ :
 पहलगाम हल्ल्याला सोमवारी सहा दिवस पूर्ण झाले. दिल्लीपासून श्रीनगरपर्यंत गोंधळ आहे. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी आणि संरक्षण मंत्री राजनाथ सिंह यांच्यात पंतप्रधान निवासस्थानी ४० मिनिटे बैठक झाली.

पहलगाम हल्ल्याबाबत चीनकडून एक विधान आले. चीनच्या परराष्ट्र मंत्रालयाच्या प्रवक्त्यांनी सांगितले की, आम्हाला या प्रकरणाची निष्पक्ष चौकशी हवी आहे. भारत आणि पाकिस्तान हे शेजारी आहेत, दोन्ही देशांनी संवादाद्वारे त्यांचे मतभेद सोडवावेत.

आहेत. पहलगाम हल्ल्यानंतर, पाकिस्तानला जाणाऱ्या भारतीयांना त्यांचा प्रवास वेळ कमीत कमी करण्यास सांगण्यात आले. त्याचप्रमाणे,

चीन म्हणतो, हल्ल्याची निष्पक्ष चौकशी व्हावी

सोमवार २८ एप्रिल पर्यंत ८०० पाकिस्तानी लोक भारत सोडून गेले आहेत.

पहलगाम हल्ल्याच्या वृत्तांकनावरून केव्हा १७ पाकिस्तानी युट्यूब चॅनेलवर बंदी घातली. यामध्ये क्रिकेटपटू शोएब अख्तर, डॉन न्यूज, समा टीव्ही आणि जिओ न्यूज यांचा समावेश आहे. सरकारचे म्हणणे आहे की, हे चॅनेल भारत आणि सुरक्षा एजन्सींविरुद्ध खोटे आणि दिशाभूल करणाऱ्या बातम्या चालवत आहेत.

पहलगाम हल्ल्याचे वृत्तांकन करताना, भारतीयांना अतिरेकी म्हणत होते. गृह मंत्रालयाच्या शिफारशीनंतर सरकारने बीबीसीला इशारा दिला आहे.

जम्मू आणि काश्मीर पोलिसांनी १५ ठिकाणी छापे टाकले आहेत. सूत्रांनी सांगितले की, पाकव्याप्त काश्मीर (पीओके) मधून कार्यरत असलेल्या आणि पहलगाम हल्ल्याशी संबंधित असलेल्या दहशतवाद्यांच्या लपण्याच्या ठिकाणी हे छापे टाकण्यात आले.

राष्ट्रीय जनता दल आणि भारतीय कम्युनिस्ट पक्ष यांनी पहलगाम हल्ल्यावर संसदेचे विशेष अधिवेशन बोलावण्याची मागणी केली आहे. आरजेडीचे खासदार मनोज झा यांनी पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांना तर सीपीआयचे खासदार पी संतोष कुमार यांनी संसदीय कामकाज मंत्री किरन रिजिजू यांना पत्र लिहिले आहे.

तहव्वुरच्या कोठडीवरील निर्णय सुरक्षित

■ वृत्तसंस्था, नवी दिल्ली, दि. २८ :
 मुंबईवरील २६/११ हल्ल्याचा सूत्रधार तहव्वुर हुसेन राणा याला आज दिल्लीच्या पटियाला हाऊस कोर्टात हजर करण्यात आले. त्याची कोठडी १२ दिवसांनी वाढवण्याच्या एनआयएच्या अर्जावर न्यायालयाने आपला निर्णय राखून ठेवला आहे.

एनआयएने १० एप्रिल रोजी तहव्वुर राणाला एका खास विमानाने अमेरिकेतून भारतात आणले. त्याचे प्रत्यार्पण 'ऑपरेशन राणा' या अत्यंत गुप्त मोहिमेअंतर्गत झाले. १० एप्रिल रोजी विशेष एनआयए न्यायाधीश चंद्रजित सिंह यांनी त्याला १८ दिवसांच्या कोठडीत पाठवले. राणाची कोठडी आज संपणार होती.

तहव्वुरला ऑक्टोबर २०१९ मध्ये अमेरिकेतील शिकागो येथे अमेरिकन एजन्सी एफबीआयने अटक केली होती. त्याच्यावर मुंबई २६/११ आणि कोपनहेगनमध्ये दहशतवादी हल्ले करण्यासाठी आवश्यक रसद पुरवल्याचा आरोप आहे.

तहव्वुर राणाला भारतात आणल्यानंतर एनआयएने त्याचा हा फोटो प्रसिद्ध केला होता. मात्र, त्यात त्याचा चेहरा दिसत नव्हता. तहव्वुर राणाला भारतात आणल्यानंतर एनआयएने त्याचा हा फोटो प्रसिद्ध केला होता. मात्र, त्यात त्याचा चेहरा दिसत नव्हता. कुटुंबाशी बोलण्याची याचिका न्यायालयाने फेटाळली.

१०७ बेपत्ता? विधानांमुळे संभ्रम

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २८ :
 महाराष्ट्रात १०७ पाकिस्तानी नागरिक बेपत्ता असल्याचे प्रकाशित वृत्त आणि मुख्यमंत्री फडणवीस तसेच उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांच्या विधानांमुळे संभ्रम निर्माण झाला आहे. मुख्यमंत्री फडणवीसांनी एकही नागरिक बेपत्ता झाला नसल्याचे स्पष्टीकरण पुणे येथे दिले. तर उपमुख्यमंत्री शिंदे यांनी लपून बसलेल्या १०७ पाकिस्तानी नागरिकांना पोलिस शोधतील अन् तिथेच ठोकतील, असा इशारा दिला.

महाराष्ट्रातील ४८ शहरांत ५०२३ पाकिस्तानी नागरिक आढळले असल्याची माहिती गृहराज्यमंत्री योगेश कदम यांनी माध्यमांना दिली. नागपुरात २ हजार ४५८, ठाणे शहरात ११०६ तर मुंबईत १४ पाकिस्तानी नागरिक राहत असल्याची माहिती समोर आली आहे. महाराष्ट्रात आलेले १०७ पाकिस्तानी नागरिक बेपत्ता झाल्याचे आढळले आहेत.

दरम्यान, मंत्र्यांच्या या विसंगतपूर्ण विधानावरून संभ्रम पसरला आहे.

क्रिकेटपटू आर. अश्विनला पद्मश्री : श्रीजेशला पद्मभूषण

■ वृत्तसंस्था, नवी दिल्ली, दि. २८ :
 राष्ट्रापती द्रौपदी मुर्मू यांनी राष्ट्रापती भवनात २०२५ साठीचे पद्म पुरस्कार प्रदान केले. वर्षाच्या पहिल्या पद्म समारंभात ७१ व्यक्तींना पद्मविभूषण, पद्मभूषण आणि पद्मश्री पुरस्कारांनी सन्मानित करण्यात आले. तर उर्वरित सिलिब्रिट्रींना लवकरच एका वेगळ्या समारंभात सन्मानित केले जाईल. समारंभात ४ पद्मविभूषण, १० पद्मभूषण आणि

५७ पद्मश्री पुरस्कार प्रदान करण्यात आले. दक्षिण भारतीय अभिनेता अजित आणि दिग्दर्शक शेखर कपूर यांना पद्मभूषण पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले. पद्मभूषण पुरस्कारासाठी १९ व्यक्तींची निवड करण्यात आली आहे. ११३ व्यक्तींमध्यांना पद्मश्री प्रदान करण्यात येत आहे. पद्म पुरस्कार विजेत्यांमध्ये २३ महिलांचा समावेश आहे.

खाओ दिल से....

IT'S SNACK TIME

ANY Time

सर्व ग्राहकांना
अक्षय तृतीयाच्या
 हार्दिक शुभेच्छा

SHREE SWAMI PUBLICITY

सर्व ग्राहकांना अक्षय तृतीयाच्या हार्दिक शुभेच्छा

Shop Online On
 www.haldirams.com

RESTAURANT | SWEETS | SAVOURIES | BAKERY

Order Online On
 zomato swiggy

प्रथम सेवा हक्क दिन साजरा

जिल्हाधिकारी - नागरिकांना सेवा ऑनलाईन द्या

महासागर प्रतिनिधी
भंडारा, दि. २८ एप्रिल :
 महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम अंतर्गत सध्या हजार पेक्षा जास्त सेवा या कायद्याच्या अंतर्गत अधिसूचित केल्या आहेत. जवळपास ५८३ सेवा ऑनलाईन दिलेल्या आहेत. अजून ३०० सेवा या ऑनलाईन आणायच्या आहेत तर १२५ सेवा ऑनलाईन आहेत पण त्या कॉमन पोर्टलवर उपलब्ध नाहीत आणि म्हणून शासनाच्या सर्व विभागांच्या १५ ऑगस्ट पर्यंत सर्व सेवा ऑनलाईन करण्यात येणार आहेत.

भंडारा जिल्हयातही याची या अधिनियमाची प्रभावी अंमल बजावणी करावी असे जिल्हाधिकारी डॉ. संजय कोलते यांनी आज सांगितले.

जिल्हाधिकारी कार्यालयातील

फार्मसी महाविद्यालयात ऑनलाईन सेमिनार

महासागर प्रतिनिधी
साकोली, दि. २८ एप्रिल :
 वैनगंगा बहुउद्देशीय विकास संस्था द्वारा संचालित, बाजीरावजी करंजेकर कॉलेज ऑफ फार्मसी महाविद्यालयात एक दिवसीय ऑनलाईन सेमिनारचे आयोजन करण्यात आले होते. इंटेलेक्च्युअल प्रॉपर्टी राईट डे या विषयावर सेमिनारचे आयोजन करण्यात आले होते. पुणे येथील मुख्य अभियंता प्रियंका रामटेके या ऑनलाईन सेमीनारमध्ये सहभागी झालेल्या होत्या. त्यांनी विस्तृत असे मार्गदर्शन विद्यार्थ्यांना केले. सेमिनारच्या व्यासपीठावर महाविद्यालयाचे प्रभारी प्राचार्य आतिश शहारे होते. सेमिनारचे आयोजक म्हणून प्रा. अविनाश मस्के, प्रा. चित्रांगणा यांनी महत्वपूर्ण भूमिका पार पाडली. याप्रसंगी प्रा. आतिश शहारे यांनीही मार्गदर्शन केले. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक प्रा. चंद्रशेखर चकोले, संचालन पूजा देशपांडे तर आभार प्रदर्शन प्रा. भोजराज सातपुते यांनी मानले. या कार्यक्रमाला सहकार्य करण्यासाठी प्रा रुपेंद्र मोटधरे यांचे सहकार्य लाभले.

गोंडीटोला ग्रामपंचायत कर वसुलीत तालुक्यात अव्वल, जिल्हा परिषदेच्या सभागृहात सरपंचाचा सत्कार, सरपंच आपल्या दारी उपक्रम ठरले यशाची पायरी

महासागर प्रतिनिधी
सिहोरा, दि. २८ एप्रिल : तुमसर तालुक्यातील गोंडीटोला येथे सरपंच आपल्या दारी उपक्रमातून पाणी पट्टी कराची वसुली करण्यात आली आहे. १०० टक्के वसुली करण्यात आल्याने राष्ट्रीय पंचायत राज दिनी जिल्हा परिषदेच्या सभागृहात सरपंच शितल चिंचखेडे यांना मुख्य कार्यपालन अधिकारी मिलिंद साळवे यांचे हस्ते सन्मानित करण्यात आले आहे. सन्मान चिन्ह देऊन गौरविण्यात आले आहे.

यावेळी उपमुख्य कार्यपालन अधिकारी उमेश नंदागवली, सभापती नरेश ईश्वरकर, सभापती आनंद मलेवार, यशवंत सोनकुसेरे, तथा जिल्हा परिषदेचे अधिकारी आणि कर्मचारी उपस्थित होते. प्रास्ताविक उपमुख्य कार्यपालन अधिकारी उमेश नंदागवली, संचालन लीलाधर पटले

यांनी केले. तर आभार प्रदर्शन उपमुख्य कार्यपालन अधिकारी जयप्रकाश परब यांनी केले. १२०० लोकवस्तीच्या गोंडीटोला ग्रामपंचायतमध्ये १२५ नळ कनेक्शन धारक लाभार्थी आहेत. यालाभार्थ्यांकडे पाणी पट्टी कराची मोठी थकबाकी होती. सरपंच शितल चिंचखेडे यांनी थकबाकी वसुलीसाठी सुरुवातीला वार्षिक वसुलीत ५० टक्के सूट लाभार्थ्यांना दिली. या उपक्रमात काही नळ कनेक्शन धारक सहभागी झाले. परंतु उद्दिष्ट गाठता आले नाही. संपूर्ण नळ कनेक्शन धारक सहभागी झाले नाही. नळ पाणीपुरवठा योजना सुरुळीत सुरु ठेवताना अडचणी निर्माण झालेल्या होत्या. विजेचे बिल, कर्मचाऱ्यांचे वेतन, योजनेची देखभाल आणि दुरुस्ती अशा अनेक समस्यांनी योजनेला प्रासले होते. गावातील काही भाग टेलवर असल्याने नळ योजनेचे

पाणी पोहचत नव्हते. यामुळे नळ योजनेपासून अनेक गावकरी उदासले होते. नळ योजनेचे नियमित पाणी पुरवठा आणि नागरीकांचे समस्या ऐकून नळ कनेक्शन धारक लाभार्थी आहेत. आपल्या दारी उपक्रमाची सुरुवात सरपंचांनी केली. नळ कनेक्शन धारक आणि अन्य कराचे थकबाकी वसुलीसाठी सरपंच आपल्या दारी उपक्रम राबविले. नागरीकांचे दारात ग्रामपंचायत कर्मचारी राकेश गजभिये आणि पाणी पुरवठा कर्मचारी प्रशांत ऊरकुडे यांना सोबत घेतले.

नागरीकांचे दारात समस्या ऐकून घेतल्या. थकबाकी असल्याने गावाचा विकास करताना अडचणी येत असल्याचे सांगितले. गावाच्या विकास कावकऱ्यांचा सहभाग असे पटवून दिले. नळ पाणीपुरवठा योजनेचे पाणी नागरीकांचे दारात

पोहचविण्यासाठी दारातच ऑन दि स्पाॅट समस्याचा निपटारा केला. गावात तीन वार्ड असल्याने स्वतंत्र वॉल देण्याचे नियोजन तयार केले. प्रत्येक नळ कनेक्शन धारकांचे दारात नळ योजनेचे पाणी पोहचले. सरपंच यांनी स्वतः सरपंच आपल्या दारी उपक्रम अंतर्गत कर्मचाऱ्यांना सोबत घेऊन पाणी पट्टी कर, घर कर आणि अन्य कराची वसुली केली. यामुळे १०० टक्के वसुली करता आली आहे. सरपंच आपल्या दारी उपक्रम नियमित सुरू ठेवण्यात येणार आहे. दर दिवशी कर्मचारी वसुलीसाठी पुढाकार घेत असल्याने वसुलीचे उद्दिष्ट गाठता आले आहे. गोंडीटोला ग्रामपंचायत तालुक्यात कर वसुलीत अव्वल ठरल्याने सन्मानित करण्यात आले आहे. जिल्हा परिषदेच्या सभागृहात सरपंच शितल चिंचखेडे यांना सन्मानित करण्यात आले.

पाणी नागरीकांचे दारात

उपाध्यक्ष तथा सदस्य (सचिव दर्जा) महाराष्ट्र, राज्य, अनुसूचित जाती जमाती आयोग धर्मपाल मेश्राम यांचा जिल्हा दौरा

महासागर प्रतिनिधी
भंडारा, दि. २८ एप्रिल :
 उपाध्यक्ष तथा सदस्य (सचिव दर्जा) महाराष्ट्र, राज्य, अनुसूचित जाती जमाती आयोग धर्मपाल मेश्राम हे दि. २९ एप्रिल, २०२५ रोजी भंडारा जिल्ह्याच्या दौऱ्यावर येत असून त्यांचा दौरा पुढील प्रमाणे आहे.

सकाळी ०९.०० वाजता नागपूर येथून शासकीय वाहनाने भंडाराकडे प्रयाण करतील.

सकाळी १०.३० वाजता शासकीय विश्रामगृह भंडारा येथे आगमान, त्यानंतर सकाळी ११.०० वाजता मुख्याधिकारी, नगरपरिषद भंडारा यांचे सोबत आढावा बैठक व

चर्चा करतील. व दुपारी १२.०० वाजता मुख्याधिकारी साकोली नगरपरिषद, यांचे सोबत आढावा व कामाची पाहणी, भेटी व तपासणी, दुपारी १.०० वाजता मुख्याधिकारी, नगरपरिषद साकोली यांचे सोबत आढावा बैठक व चर्चा करतील.

यानंतर दुपारी २.०० ते ३ वाजेपर्यंत राखीव .त्यानंतर दुपारी ३.०० वाजता मुख्याधिकारी, नगरपरिषद तुमसर यांचे सोबत आढावा बैठक व चर्चा करतील. सांयकाळी सोईनुसार भंडारा येथून शासकीय वाहनाने नागपूरकडे प्रयाण करतील.

आमदार नानाभाऊ पटोले यांच्या जनसंपर्क कार्यालयात आढावा बैठक

महासागर प्रतिनिधी
साकोली दि. २८ एप्रिल:
 नानाभाऊ पटोले आमदार साकोली विधानसभे यांच्या जनसंपर्क कार्यालयात साकोली तालुका काँग्रेस कमिटीच्या प्रमुख पदाधिकाऱ्यांची विशेष बैठक आयोजित करण्यात आली.

या बैठकीत तालुक्यातील संघटनात्मक कार्याचा आढावा घेण्यात आला. बैठकीमध्ये सर्व पदाधिकाऱ्यांनी आपापल्या क्षेत्रातील कामकाजाचा आढावा सादर केला तसेच संघटनेच्या बळकटीकरणासाठी नवीन उपक्रम

आणि कार्यपद्धती यावर मंथन झाले. येणाऱ्या काळात पक्षाच्या मजबुतीसाठी ठोस कृती आराखडा ठरविण्यात आला. याप्रसंगी तालुक्यातील सर्व प्रमुख कार्यकर्ते, महिला आघाडी, युवक काँग्रेस पदाधिकारी आणि कार्यकर्ते उपस्थित होते.

पंचायत राज व्यवस्था

‘पंचायत राज व्यवस्था’ ही अत्यंत महत्वाची संकल्पना म. गांधीजींच्या विचारात होती. त्यांच्या मते भारताचे खरे स्वातंत्र्य आणि विकास गावामधूनच शक्य आहे व गाव हीच मूलभूत प्रशासन एकक असायला हवी. ग्रामस्वराज्याचा गावकऱ्यांनी आत्मनिर्भर बनून आपले निर्णय स्वतः घ्यावेत व सरकारची मदत केवळ पूरक असावी. लोकशाही ही ग्रामपातळीवरून सुरुवात होऊन वरच्या स्तरापर्यंत पोहचली पाहिजे. व ग्रामसभा ही लोकशाहीचे केंद्र असली पाहिजे. लोकशाहीचे खरे रूप पंचायत राज व्यवस्थेमध्ये दिसून येते. थेट निवडणुकीद्वारे आपला प्रतिनिधी निवडून ग्राम विकासात सहभाग स्थानिक समस्या, गरजा, व त्यावरील उपाय हे ग्रामसभेच्या माध्यमांतून सोडवून गावातील लोक या ग्रामविकासाच्या प्रक्रियेत आपला सहभाग नोंदवताना दिसतात.

गावपातळीवरील स्थानिक स्वराज्य संस्था म्हणजेच पंचायत राज व्यवस्था १९९२ साली ७३ व्या घटनादुरुस्तीनंतर या त्रिस्तरीय व्यवस्थेत घटनात्मक दर्जा प्राप्त झाला. व गांधीजींचे ग्रामस्वराज्याची संकल्पना सत्यांत उतरवण्यात आली.

गाव, तालुका व जिल्हा पातळीवर सामान्य नागरीकांना स्थानिक निणऱ्य प्राकियेत थेट सहभाग नोंदवणे सोपे झाले. या त्रिस्तरीय व्यवस्थेमुळे गरिब, मागासवर्गीय, महिला व अल्पसंख्यांकांना राजकारणात सहजतेने आपले योगदान देणे शक्य झाले. यामुळे समान संधी, समान हक्क, व जबाबदारी तसेच राज्यकारभाराला पारदर्शकता या मुल्यांचा प्रसार झाला.

गावपातळीवरील स्वशासन व्यवस्था म्हणजेच पंचायतराज व्यवस्था होय. यामुळे लोकशाहीसाठी आवश्यक असलेले सत्तेचे विकेंद्रिकरण होऊन गावागावात लोकप्रतिनिधी आणि ग्रामस्थ आपल्या भागाचा विकास कसा होईल यासाठी एकजुतीने काम करताना दिसतात.

पंचायतराज व्यवस्थेमुळे खास करून महिलांना प्राधान्याने राजकारणात संधी मिळाल्याने त्यांना गाव कारभारांच्या निर्णय प्रक्रियेत सहभागी होता आले. सदस्य, सरपंच, उपसरपंच, सभापती अशा भूमिका स्विकारल्यामुळे त्यांच्यातील आत्मविश्वास व नेतृत्वगुण वाढू लागले.

खरे पाहता आरोग्य, पाणी प्रश्न, बालकांचे प्रश्न हे यांची खरी जाणीव नवकीच महिलांना जास्त प्रमाणात असते. त्यांच्या सहभागामुळे गावातील हे प्रश्न सहजतेने मांडणे व सोडवणे शक्य झाले आहे.

लोकशाही प्रक्रियेला चालना देणाऱ्या या शासन प्रणालीमुळे लोकांच्या हक्कांना व स्वातंत्र्याला महत्व मिळून लोकसहभागानून ग्राम, तालुका व जिल्हा पातळीवरील विकास शक्य झाला आहे.

देशात सामाजिक, आर्थिक व राजकीय पातळीवर ग्रामीण भारताच्या विकासासाठी एक मोठे प्रगतीचे पाऊल ठरलेली व्यवस्था म्हणजे त्रिस्तरीय पंचायत व्यवस्था होय. यामुळे अनेक सामाजिक राजकीय नेतृत्व गावपातळीवर देखील तयार झाले.

सामाजिक कार्यांच्या क्षेत्रातील योगदानाबद्दल पद्मश्री मिळवलेले श्री. पोपटराव पवार हे महाराष्ट्रातील अहिल्यानगर जिल्हयातील हिवरे बाजार या ग्रामपंचायतीचे शेतकरी सरपंच यांच्या नेतृत्वासाठी हिवरे बाजार या दुष्काळग्रस्त व गरीब गावाचा चेहरामोहरा बदलून एक समृद्ध, स्वयंपूर्ण, पर्यावरणपुरक व आत्मनिर्भर गावाचा आदर्श देशासमोर आला. शेती व आर्थिक विकास, सामाजिक सुधारणांचे उपक्रम, जलसंधारण व जलयव्यवस्थापन तसेच पर्यावरणीय सुधारणा गाव पातळीवरच गावातील लोकांच्या सहभागाने करून विकासाचे नवे Model आपल्यासमोर यशस्वी करून दाखविले.

ग्रामपंचायतीपासून सुरुवात करून नंतर सामाजिक चळवळींमध्ये अग्रणी भूमिका घेणाऱ्या माहितीचा अधिकार (RTI) चळवळीत महत्वाची भूमिका मांडणाऱ्या ‘अरुणा राय’ राजस्थानामधील लहानशा गावातील सरपंच ‘राजलक्ष्मी’ यांनी पारंपारिक विरोध असुनही गावात शिक्षण, पाणी आणि आरोग्याच्या क्षेत्रात कांती घडवली.

महाराष्ट्रातील सर्वसामान्य माणसांचे नेते म्हणून ओळखली जाणारे, अनेकोष्टी पद्धती, राजकीय दूरदृष्टी सर्वपक्षीय सुसंबाद ठेवणारे, ग्रामीण भागातील नेतृत्व दिलील पोहचवणारे मराठवाडयाचे विकास पुरुष म्हणून ओळखले जाणारे माजी मुख्यमंत्री स्व. विलासराव देशमुख यांचा सार्वजनिक, सामाजिक, राजकीय जीवनाचा प्रवास हा अगदी ग्रामपंचायतीपासून झाला होता.

अशी अनेक उदाहरणे देता येतील ज्यांना स्थानिक पातळीवर कामाची संधी मिळाल्याने त्यांनी राज्य तसेच केंद्रिय पातळी देखील आपल्या कामाचा उसा उमटविला.

पंचायत राज व्यवस्थेच्या मुळाचा शोध घेता अगदी प्राचीन काळापासून प्रचायती अस्तित्वात असल्याचे दिसते. साहजिकच त्यांचे स्वरूप आजच्या पंचायतराज व्यवस्थेपेक्षा वेगळे होते।

पंचायतराज व्यवस्थेचा आढावा घेण्यासाठी अनेक अभ्यास गट तसेच समित्यांच्या अभ्यासानंतर एल. एम. सिंघवी समितीच्या शिफारशीनुसार स्थानिक स्वराज्य संस्थांना घटनात्मक मान्यता व संरक्षण देऊन लोकांच्या प्रत्यक्ष सहभागानून भारतात लोकशाही राज्यव्यवस्था तळागाळापर्यंत रुजवण्यात यश आले ते या व्यवस्थेमुळेच

अँड. संज्योती पाटील

दशकपूर्ती महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियमाची!

राज्यातील नागरिकांना पारदर्शक, गतिमान व कालबद्ध पद्धतीने लोकसेवा देता याव्या यासाठी शासनाने 'महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५' लागू केला आहे. यामुळे शासकीय आणि निमशासकीय कार्यालयांमध्ये नागरिकांची कामे वेळेत पूर्ण करण्याची जबाबदारी निश्चित झाली आहे. हा अधिनियम २८ एप्रिल २०१५ रोजी अंमलात आला असून राज्यात हा दिवस सेवा हक्क दिन म्हणून साजरा करण्याचा निर्णय शासनाने घेतलेला आहे. या कायद्याच्या अंमलबजावणीस दहा वर्षे पूर्ण झाली असून त्यानिमित्त हा विशेष लेख.

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ हा कायदा राज्यातील नागरिकांसाठी अत्यंत महत्त्वाचा ठरला आहे. या कायद्याची व्याप्ती संपूर्ण राज्यभर आहे. हा अधिनियम संबंधित कायदातील तरतुदीनुसार पात्र असलेल्या व्यक्ती व लोकसेवा देणारी सार्वजनिक

प्राधिकरणे यांना लागू होती. तसेच, या अधिनियमांतर्गत अधिसूचित केलेल्या सर्व सेवांसाठी हा कायदा लागू आहे. या कायद्याचा मुख्य उद्देश हा पात्र व्यक्तींना पारदर्शक, कार्यक्षम आणि वेळेत लोकसेवा पुरवणे आहे. यासोबतच, लोकसेवा देणाऱ्या सार्वजनिक प्राधिकरणांमध्ये पारदर्शकता आणि उत्तरदायित्व वाढवणे हे देखील या कायद्याचे उद्दिष्ट आहे.

एखाद्या व्यक्तीची पात्रता संबंधित कायदातील तरतुदीनुसार ठरविली जाते. विशेष म्हणजे, या कायद्यानुसार सार्वजनिक सेवा मिळवण्यासाठी कोणताही पात्र व्यक्ती अर्ज करू शकते. परदेशात राहणारी एखादी व्यक्ती कोणत्याही अधिसूचित सेवेसाठी पात्र असेल, तर तीदेखील या कायद्यानुसार सेवा प्राप्त करू शकते.

गेल्या दहा वर्षांत १८ कोटीपेक्षा अधिक अर्जदारांनी या अधिनियमानुसार अधिसूचित सेवा मिळविल्या आहेत. आपले सरकार पोर्टल यांसारख्या उपक्रमांनी नागरिकांच्या दैनंदिन व्यवहारात सुलभता आणली आहे. सर्व विभागांच्या मिळून एक हजारपेक्षा जास्त

सेवा अधिसूचित असून त्यांपैकी त्यांपैकी ५८३ सेवा आपले सरकार पोर्टलवर ऑनलाईन उपलब्ध आहेत. एकूण १ कोटी पेक्षा अधिक नागरिकांनी आपले सरकार पोर्टलवर रजिस्ट्रेशन केले आहे. सेवेचा अधिकार म्हणजे सार्वजनिक प्राधिकरणाने ठरवून दिलेल्या वेळेत लोकसेवा मिळवण्याचा हक्क. सार्वजनिक प्राधिकरणात शासनाचे विभाग, विविध सरकारी संस्था, महामंडळे, स्थानिक स्वराज्य संस्था आणि शासनाकडून आर्थिक सहाय्य मिळणाऱ्या अशासकीय संस्था यांचा समावेश होतो. प्रत्येक सेवेसाठी कामगम्यार्दा निश्चित करण्यात आली आहे. या कायद्याची आणि नियमांची प्रत 'आपले सरकार' पोर्टल किंवा 'आरटीएस महाराष्ट्र' मोबाईल ॲपवरून विनामूल्य डाउनलोड करता येते.

सार्वजनिक प्राधिकरणांची भूमिका : या कायद्याच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी सार्वजनिक प्राधिकरणांची भूमिका अत्यंत महत्त्वाची आहे. अधिसूचित सेवा आणि त्यासंबंधीची माहिती नागरिकांपर्यंत पोहोचवणे हे सार्वजनिक प्राधिकरणाचे कर्तव्य आहे.

यासाठी, राजपत्रात अधिसूचना प्रकाशित करण्यात येते. सार्वजनिक प्राधिकरणाने पुरविलेल्या लोकसेवांची यादी, त्यासाठी लागणारा वेळ, विहित शुल्क, पदनिर्देशित अधिकारी आणि अपील प्राधिकाऱ्यांचे तपशील कार्यालयाच्या सूचना फलकावर आणि त्यांच्या वेबसाइटवर किंवा पोर्टलवर दर्शविण्यात येतात. ही माहिती प्रदर्शित केली नाही, तर मुख्य आयुक्त किंवा संबंधित आयुक्त स्वतः दखल घेऊन कारवाई करू शकतात.

लोकसेवा मिळवण्यासाठी आवश्यक असणारी विविध प्रमाणपत्रे, कागदपत्रे आणि प्रतिज्ञापत्रे कमी करण्यावर या कायद्यात भर देण्यात आला आहे.

अर्ज कुठे करावा ? लोकसेवा मिळवण्यासाठी अर्जदारास पदनिर्देशित अधिकार्याकडे, प्रत्यक्ष कार्यालयात जाऊन किंवा 'आपले सरकार सेवा पोर्टल' वरून ऑनलाईन अर्ज करता येतो. प्रत्येक विशिष्ट सेवेसाठी अर्ज करण्याचा नमुना वेळळ असतो. अर्जाचा नमुना आणि आवश्यक कागदपत्रांची यादी संबंधित कार्यालयात,

'आपले सरकार सेवा केंद्र'मध्ये आणि संबंधित विभागाच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध असते.

ऑनलाईन अर्ज सुविधा: 'आपले सरकार सेवा पोर्टल' हे विविध विभागांच्या लोकसेवांसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी एक सामान्य व्यासपीठ आहे. जे नागरिक स्वतःहून अर्ज करू शकत नाहीत, त्यांच्यासाठी राज्यभरात ३२००० हून अधिक 'आपले सरकार सेवा केंद्रे' कार्यरत आहेत.

याव्यतिरिक्त, 'आरटीएस महाराष्ट्र' नावाचे मोबाईल ॲपदेखील वापरकर्त्यांसाठी मराठी आणि इंग्रजी भाषेत उपलब्ध आहे. प्रत्येक ऑनलाईन अर्जाला एक विशिष्ट ओळख क्रमांक (युनिक आयडेंटिफिकेशन नंबर मिळतो, ज्यामुळे अर्जाच्या प्रगतीचा मागोवा घेणे सोपे होते.

जर एखाद्या पात्र व्यक्तीला विहित वेळेत सेवा मिळाली नाही किंवा तिचा अर्ज फेटाळला गेला, तर ती व्यक्ती प्रथम अपील प्राधिकरणाकडे अपील करू शकते. प्रथम अपील अर्ज सेवा नाकारल्याच्या किंवा विहित काळमर्यादा संपल्याच्या दिवसापासून ३० दिवसांच्या

आत दाखल करता येतो. मात्र, जर अर्जदाराकडे वेळेत अपील न करण्याचे योग्य कारण असेल, तर प्रथम अपील प्राधिकरण विलंब माफ करून ९० दिवसांत अपील स्वीकारू शकते. अपील सुनावणीची नोटीस अर्जदाराला प्रत्यक्ष, नोंदणीकृत पोस्टाने, ईमेलद्वारे, एसएमएसद्वारे किंवा मोबाईल ॲपद्वारे दिली जाते.

आपले सरकार सेवा केंद्र : 'आपले सरकार सेवा केंद्र' ही नागरिकांना सार्वजनिक सेवा मिळविण्यासाठी मदत करतात. ही केंद्रे तहसील, ग्रामपंचायती, नगरपालिका, आणि काही खाजगी ठिकाणीही उपलब्ध आहेत. ही केंद्रे आपले सरकार पोर्टलवर उपलब्ध असलेल्या सर्व विभागांच्या सेवा पुरवतात.

लोकसेवेत कसूर झाल्यास कारवाई या अधिनियमात लोकसेवा पुरविण्यात किंवा अपिलांवर निर्णय घेण्यात अधिकाऱ्यांकडून कसूर झाल्यास दंडात्मक कारवाईची स्पष्ट तरतुद आहे.

पदनिर्देशित अधिकाऱ्यावरील दंड: जर पदनिर्देशित अधिकाऱ्याने विहित वेळेत योग्य कारणाशिवाय लोकसेवा

दिली नाही, तर त्याच्यावर कमीतकमी ५०० ते कमाल ५ हजार रुपयांपर्यंत दंड आकारला जाऊ शकतो. प्रथम अपील प्राधिकारी सुनावणीनंतर हा दंड लागू शकतात.

वारंवार लोकसेवा देण्यात दिरंगाई झाल्यास किंवा अपील प्राधिकाऱ्याच्या निदर्शाने पालन न केल्यास, संबंधित अधिकाऱ्याविरुद्ध शिस्तभंगाची कारवाई देखील केली जाऊ शकते.

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम २०१५ हा नागरिकांच्या हक्कांचे संरक्षण करणारा आणि शासकीय कामांमधून पारदर्शकता आणणारा एक महत्त्वाचा कायदा आहे. या कायद्याच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी सार्वजनिक प्राधिकरणांनी आपली भूमिका योग्य प्रकारे निभावणे आवश्यक आहे. नागरिकांनी देखील आपल्या हक्कांबाबत जागरूक राहून या कायद्याचा योग्य वापर केल्यास त्यांना वेळेत आणि पारदर्शकपणे लोकसेवा मिळू शकेल.

माहिती व जनसंपर्क
महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई.

●●●●●

सध्या देशातील व राज्यातील राजकीय वातावरण बघितले तर खुप गलिच्छ झाले आहे. राज्यकर्ते व राजकीय लोकांनी सर्वसामान्य लोकांचा विकास, शिक्षण, आरोग्य, रोजगार व देश उभारणी साठी तरुणांच्या डोक्यात सुपिक विचाराची पेरणी करून लोकशाहीला वळकत करण्याचे काम करणे आवश्यक असताना आणि आणि बहुसंख्य राजकीय लोक अल्पशिक्षित असताना हे लोक मुख्य मुद्दा बाजूला सारून, धर्म, जातीय, इतिहास यावर चुकिच्या पद्धतीने बोलून देशातील सामाजिक वातावरण दूषित करण्याचा प्रयत्न सुरू आहे.

ज्यांना शिक्षणाचा गंधच नाही त्यांनी इतिहास व धर्मावर बोलणे म्हणजे इतिहासाची तोडफोड व धमाचीं विटंबना आहे पण हेच बहुतांश भक्तांना कळतच नाही. कधी मंदिर मशिदीच्या नावाखाली, तर कधी जाती धर्माच्या नावाखाली, तर कधी कबरीच्या नावाखाली माणसाला माणसापासून दुर करण्याचे काम सत्तेतील लोकांकडून होत असेल तर देश विकसित नाही तर उद्ध्वस्त होत आहे असे दिसून येते.

माणसाला माणसा पासून दुर करण्यासाठी राजकीय लोक नको तो मुद्दा उकरून काढतात आणि इलेक्ट्रॉनिक स्ट्रीम मिडिया त्या मुद्दाला उचलून धरून तोच सर्वात ज्वलंत मुद्दा आहे असे दाखवून आपली लाचारी व गुलामी सिद्ध करून देतात. म्हणून भारतीय मिडियाचे स्थान जागतिक स्तरावर कुठे आहे हे सांगण्याची पण आहे. सत्ताधारी असो वा विरोधी असो कोणताही राजकीय नेता कधीच सर्वसामान्य मानसाच्या विकासाच्या, शिक्षणाच्या, रोजगाराच्या, आरोग्य सुविधा यावर बोलताना दिसत नाहीत आणि मिडिया ला तर या विषयावर चर्चा करावला वेळच नाही. अशा प्रकारच्या गलिच्छ राजकारणात मात्र शिक्षणाचा चुरा होत आहे.

तरुण वेगवेगळ्या दंगली मध्ये, आंदोलनामध्ये जेल मध्ये जात आहेत अधिकारी होण्याची क्षमता असलेले तरुण भिकारी होत आहे तरीही राजकीय नेत्यांना तरुणांच्या भविष्याची काळजी नाही. कारण राजकीय नेत्यांच्या घरात कोणताही समस्या नाही. नेत्याची लेकरं विदेशात जाऊन शिक्षण घेतात त्यांना मराठी, हिंदी, इंग्रजी भाषेसह इतरही भाषा अवगत असतात परंतु सर्वसामान्य मानसाच्या शिक्षणाचा प्रश्न येतो तेव्हा भाषेवर प्रश्न चिन्ह उपस्थित करून शिक्षणाची थड्ठा केली जाते.

शिक्षण मराठीत असायला पाहिजे की इंग्रजी मध्ये पाहिजे, आता तर हिंदीचा ही वाद विषयपूर्वक पेटवून मुळ मुद्दावरून लक्ष विचलित करण्याचे काम केले जात आहे. हिंदी भाषेविषयी सध्या प्रचंड गदारोळ सुरू आहे. या गदारोळाचा, या चर्चेचा शिक्षणावर व शिक्षणाच्या गुणवत्तेवर तिळमात्र ही फरक पडणारा नाही.

राजकारणाच्या जात्यात शिक्षणाचा चुरा...

याचे कारण आहे. इंग्रजी माध्यमांच्या शाळा सुरू होऊन अनेक दिवस होऊन गेले. इंग्रजी शाळेच्या फि हजारो लाखों रुपये प्रतिवर्षे आहे. इंग्रजी माध्यमाच्या विद्यार्थ्यांना अजून बरोबर इंग्रजी बोलता आली नाही आणि यांनी नवीन हिंदीचा मुद्दा उपस्थित करून शिक्षण क्षेत्रात स्वतः ला तज्ञ समजणारे लोक शिक्षणाची चिंधी करताना दिसत आहेत.

खरं तर हिंदी भाषेचा मुद्दा चर्चेचा विषयच नाही. मुळ मुद्दावरून लक्ष हटविण्यासाठी सरकारने हिंदीचा चेंडू फेकला आणि बाकीचे विरोधक त्या भोवती खेळत आहेत. ज्याला जी भाषा समजले त्या भाषेतून, ज्या भाषेचा फायदा जागतिकीकरणाला टिकण्यासाठी व रोजगार निर्मिती साठी आवश्यक असेल त्या भाषेत शिक्षण द्यायला पाहिजे हाच कोणतीच बोलत नाही.

शिक्षणात विज्ञानवाद असावा, तर्कवाद असावा, शिक्षणात कौशल्य असावे, शिक्षणाच्या माध्यमातून रोजगार व नोकरी यावर मात्र सत्ताधारी वा विरोधक कोणीच बोलत नाही. यामुळे शिक्षणाची गुणवत्ता कमी झाली आहे. गुणवत्तेवर कोणाचीही लक्ष राहिले नाही. विज्ञानाचा शिक्षण अज्ञाना सारखे वागत आहे. काही नेते तर नालीच्या पाण्यातून गैस तयार करतात, एवढेच नव्हे तर गॅसच्या फुग्यात बिया टाकून वृक्षारोपण करतात, आईच्या पोटी जन्म घेऊन आपला जन्म जैविक नाही असे म्हणतात, काही लोक प्रत्येक आजारावर गोमूत्र एकमेव उपाय आहे म्हणून गोमूत्र व शेण खाण्यापेक्षाचे सल्ले देतात आणि येथील सुशिक्षित समजणारा वर्ग ते एकून घेत असेल तर देशात शैक्षणिक गुणवत्ता किती आहे याची जाणीव होते.

कोणताही राजकीय नेता इंग्रजी माध्यमांच्या शाळेची फी एवढी महाग कशी यावर कोणीही बोलायला तयार नाही. बऱ्याच लोकांची वर्षाची कमाई नाही तेवढी एका वर्षाची शाळेची फी आहे. इतर खर्च वेगळ्याच. मग सर्वसामान्य लोकांनी आपल्या मुलांना कसे शिकवायचे?

जशी आर्थिक विषमता निर्माण झाली आहे तशीच शैक्षणिक विषमता निर्माण झाली आहे. गोरगरीब लोकांची वेगळी शाळा, श्रीमंत लोकांची वेगळी शाळा असे वातावरण निर्माण केले आहे. पण गोरगरीब दोघांची मुलं एकाच छताखाली आजही का शिकत नाहीत? यावर मात्र सर्वांची चुप्पी आहे.

प्रत्येक राजकीय नेता फक्त स्वतःच्या फायद्याचे व जनतेची दिशाभूल करण्याचे राजकारण करत आहेत. परंतु यामध्ये सर्व सामान्य माणसाच्या लेकराच्या शिक्षणाचा चुरा होत आहे. यावर मात्र कोणी बोलत नाही. मिडिया चर्चा घडवून आणत नाही. याचाच परिणाम राजकीय नेते स्वतः ची झोळी भरून जनतेला, जनतेच्या प्रश्नांना व जनतेच्या शिक्षणाला वाऱ्यावर सोडत आहे. ही खूप गंभीर बाब आहे.

शिक्षण कोणत्या भाषेत द्यायला पाहिजे या अंगोदर शिक्षणात कोणकोणत्या घटकांचा समावेश पाहिजे, सर्वांना कोणत्याही शाळेत प्रवेश घेता येईल अशी फी व्यवस्था, की भरूनही विद्यार्थ्यांची गुणवत्ता वाढीस लागते कि नाही याची समीक्षा, पैशाने विकत शिक्षण घेऊनही भविष्यातील नोकरीची हमी या बाबींवर चर्चा व समीक्षा होणे आवश्यक आहे.

परंतु राजकीय नेते हे सर्व सामान्य जनतेच्या विकासाचे, कल्याणाचे राजकारण करत नाही म्हणून सर्वसामान्य लोकांचे भविष्य उद्ध्वस्त होऊन नको त्या विषयावर नको तेव्हा चर्चा करून चुकिची माहिती पेरण्याचे काम केले जाते. शिक्षण घेऊनही तरुण बेरोजगार म्हणून फिरत आहेत, दरवर्षी वेगवेगळ्या गुन्हात हजारां तरुण जेलमध्ये जात आहेत, यावर मात्र चर्चा घडत नाही. चर्चा घडते ती जातीवर, धर्मावर, मंदिरावर, मशिदीवर परंतु झाडाला फाशी घेणाऱ्या शेतकऱ्यांवर किंवा आत्महत्या ग्रस्त शेतकऱ्यांच्या मुलांच्या शिक्षणाचे काय? भविष्यात शेतकरी आत्महत्या करणार नाहीत यावर उपाययोजना म्हणून चर्चा का होत नसेल?

प्रत्येक क्षेत्रातील लोक आत्महत्या करत आहेत परंतु राजकीय क्षेत्रातील लोक आत्महत्या हत्या का करत नाहीत यावर मात्र स्ट्रीम मिडियाला चर्चा करावला वेळच कुठे आहे? याचाच परिणाम म्हणून देशातील सर्वसामान्य जनतेच्या समस्या अधिक जटिल होत आहेत.

विद्यार्थी, सुशिक्षित तरुण यांच्या वर उपासमारीची वेळ येत आहे. मुळ समस्या बाजूला सारून सरकारचा प्रवक्ता म्हणून महत्त्वाची भूमिका बजावणारा मिडिया खरंच सर्वसामान्य जनतेची विद्यार्थ्यांची बाजू उचलून न्याय देईल हि अपेक्षा फोल आहे. म्हणून शिक्षण, रोजगार, कृषी प्रत्येक क्षेत्रात सर्वसामान्य लोकांचा चुरा आहे. आणि हिच लोकशाही मधील शोकांतिका आहे.

■ ■ ■

युगपुरूषाच्या परिवर्तनाच्या प्रवासाचा साक्षीदार ठरणारा दस्ताऐवज : फुले

महात्मा जोतीराव फुले यांच्या बाबतीत सन १९२४ ते १९२७ दरम्यान पंढरीनाथ सीताराम पाटील यांनी गावागावांत फिरून माहिती संकलित केली. त्याच्याच आधारे आचार्य प्र. के. अत्रे यांनी ३० जानेवारी १९५४ रोजी म. फुलेंवर बोलपट प्रदर्शित केला. त्याच्या प्रदर्शनाला डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर उपस्थित होते. त्या चित्रपटाला राष्ट्रपती पुरस्कार मिळाला होता. त्यानंतर तब्बल ७० वर्षांनंतर समता फिल्मस आणि अमिता फिल्मप्रोडक्शन प्रा. लि. च्यावतीने सत्यशोधक नावाचा मराठी चित्रपट श्री. निलेश रावसाहेब जळमकर यांनी दिग्दर्शित केला.

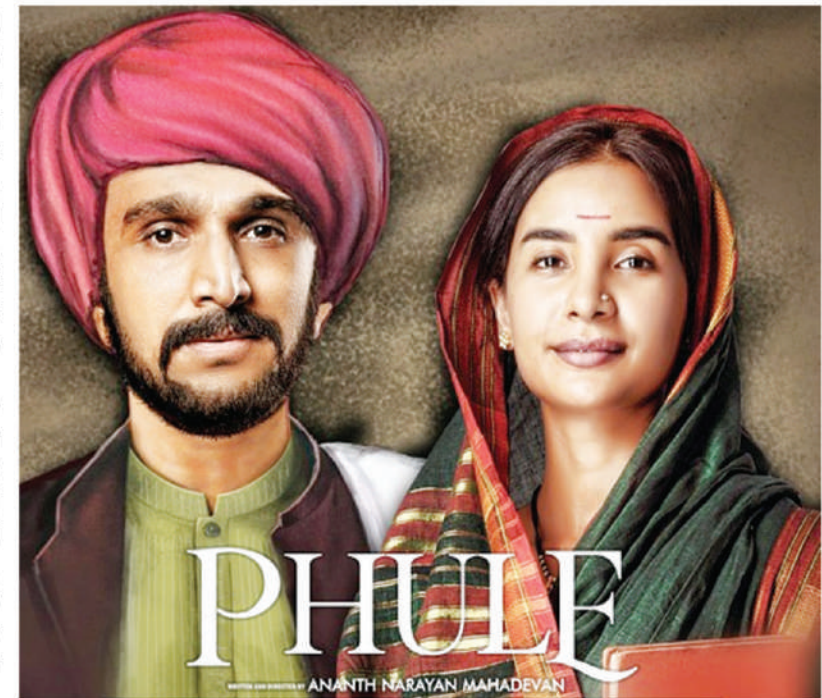
आता २५ एप्रिल २०२५ रोजी झी स्टुडिओज प्रस्तुत डॉसिंग शिवा फिल्मस आणि किंगसमेन प्रोडक्शन फिल्म निर्मित व राष्ट्रीय पुरस्कार विजेते अर्जत नारायण महादेवन दिग्दर्शित फुले हा हिंदी चित्रपट महाराष्ट्रासह इतरही राज्यात प्रदर्शित करण्यात आला. प्रणय चौकशी, जगदिश पटेल, रितेश कुडेंचा, अनुया चौहान कुडेंचा, सुनील जैन, डॉ. राज खवाडे हे निर्माता तर क्रांती शानबाग, कलापी नागदा हे सहनिर्माते आहेत.

सामाजिक क्रांतीचे आद्य प्रणेते महात्मा जोतीराव फुले आणि ज्ञानज्योती सावित्रीबाई फुले यांचे स्त्री शिक्षण, जाती निर्मूलन आणि सामाजिक परिवर्तनाची चळवळ ह्या चित्रपटाच्या केंद्रस्थानी आहेत. सामाजिक समतेसाठी लढणाऱ्या ह्या क्रांतिकारी दाम्पत्याच्या प्रेरणादायी जीवन कहाणीला प्रथमच हिंदी भाषेतून रुपेरी पडद्यावर मांडण्यात आले आहे, त्यामुळे आजच्या पिढीला इतिहासाची जाणीव करून देतानाच नव्या विचारांची दारे उघडणारा हा चित्रपट ठरणारा आहे.

जोतीबांच्या भूमिकेत स्कॅम १९९२ फेम प्रतीक गांधी यांनी जीव ओतला तर सावित्रीबाईंच्या भूमिकेत अभिनेत्री पत्रलेळा यांनी समर्थपणे सुभिक्ष दिली नाही, तर काही प्रसंगातून स्वतःचे स्वतंत्र अस्तित्व समर्थपणे सिद्ध केल्याचे दिसते. सावित्रीबाईंची बालपणीची भूमिका राधा धारणे ह्या बाल कलाकार मुलीने साकार करताना अभिनयाची चुणूक दाखविली.

महात्मा फुलेंनी शेतकऱ्यांची दैन्यावस्था घालविण्यासाठी फुलशेतीला प्राधान्य दिले. त्या प्रसंगाने फुले चित्रपटाची सुरुवात करून प्रेक्षकांना सुखद अनुभूती देण्यात आली. त्यानंतर जोतिबांच्या ब्राम्हण मित्र परांजपेच्या लग्नात झालेला अपमान त्यांच्या जिद्दारी लागला, त्यातून क्रांतिकार्य गतीशील होत गेले.

शुद्रांना हात लावल्याने पाप लागते. त्यांच्या सावलीचा उच्चवर्णीयांना विटाळ होतो. मुलींना शिकवून तू क्रांती करणार? हा धर्म आणि सामचा मार्ग नव्हे, असे मुलगा व सुन यांना सांगतांना गोविंदराव फुले यांच्या मनातील

घालमेल प्रभावीपणे दाखविण्यात आली. त्यावर फ्रान्समधील अन्याय-अत्याचार व जुलूम आणि शोषण करणारी राज्यक्रांती ही तेथील मागासवर्गीयांनी हाणून पाडली, हे जोतीरावांचे कणखर उतर त्यांच्या पुढील सामाजिक क्रांतीचे सुतोवाच करते.

फुले दाम्पत्यांच्या मुलींच्या शाळेक शिकवित असताना शिक्षिका सावित्रीबाई यांना केलेली मारहाण, शैक्षणिक साहित्याची केलेली तोडफोड, सावित्रीबाईंनी शिक्षणाचा कायापसून परावृत्त व्हावे म्हणून त्यांच्यावर केलेला शेंण गोळ्यांचा मारा, जोतिबांच्या खून करण्यासाठी पाठविलेले भाडोत्री मारेकरी इ. घटनातून सामान्य माणसांना मनात चीड निर्माण होते.

वस्ताद लहुजी साळवे व मारेकरीचे केलेले मनपरिवर्तन, जोतिबांच्या हामहात्माह म्हणून केलेला गौरव इत्यादि प्रसंग हे मनाला सुखावून जातात. तेव्हा महात्मा फुले यांनी केलेल्या भाषणातून त्यांची समाजासाठी झटण्याची-झिजण्यासाठी त्यांची भूमिका ही प्रेरणा देणारी आहे. विधवा काशिबाई सह इतरही ब्राम्हण विधवांचे बाळंतपण, विधवांचे मूंडून करू नये म्हणून नाभिकांचा संप, शुद्रांना पाण्यासाठी घरची विहीर खुली करून देण्याच्या प्रसंगातून फुले दाम्पत्यांची कणखर व करारी भूमिका दिसून येते.

समाज व्यवस्थेवर प्रहार करताना हामग आमचा धर्म कोणता? हा प्रश्न विचारणारी चिमुरडी मुक्ता साळवे चा सत्कार करताना मेजर

प्रा. श्रीकृष्ण बनसोड, समाजभूषण संपादक, वऱ्हाड विकास किशोर नगर, अमरावती. ९७६३४०३७४८

केंडी यांचे, हा निबंध दलित साहित्याची सुरुवात करणारा ठरणार, हे वाक्य बरेच काही सांगून जाते.

महात्मा फुलेंचा आर्थावयामुळे उजवा हात निकामा होवू नये, डाव्या हाताने लेखन करण्यामागील त्यांची जिद्द व चिकाटी दिसून येते. त्यांचे महानिर्वाण प्रसंगी सावित्रीबाईंनी पतीच्या चिंतला भडगनी दिला. ही क्रांतिकारी घटना म्हणावी लागेल.

सावित्रीबाईंनी प्लेगच्या साथीत अनेक रुग्णांचे जीव वाचविले. पण त्यात त्यांचे देहावसान झाले. ह्या प्रसंगातून अंगावर काटे उभे राहिल्याशिवाय राहत नाही. महात्मा फुलेंचे मित्र उत्तमान शेख, फातिमा शेख तसेच पुरोगामी ब्राम्हण मित्रांकडून मिळालेले सहकार्य हे चित्रपटात प्रभावीपणे दाखविण्यात आले आहे.

सहकालाकार म्हणून विनय पाठक, जयेश मोरे, आकांक्षा गाडे, विशाल अर्जून, अभिनव राघव, सुरेश विश्वकर्मा, दर्शिल रुपाली सह सर्वच कलाकारांनी फुले चित्रपटाला न्याय देण्याचे केलेले प्रयत्न हे निश्चितच कौतुकास्पद आहे. साथी - साथी, हर जीवन में हम साथी ह्या गीतासोबतच पोवाडा व इतरही गीत हे श्रवणीय आहेत. महात्मा फुलेंच्या मानसिक गुलाभगिरी विरुद्ध लढ्याचे वास्तववादी चित्रण अनुभवण्यासाठी मिराज सिनेमा येथे जावून तो प्रत्येकाने बघण्याची गरज आहे. हे सांगणे न लगे!

■ ■ ■

आजच्या काळात एंटीबायोटिक रेसिस्टन्सची समस्या वेगाने वाढत आहे. ऑक्सिडेटिव्ह स्ट्रेस तर सर्वसामान्य गोष्ट झाली आहे. इन्फ्लेमेशनमुळे होणाऱ्या आजाराचा घेरा वाढत आहे. अशातच चमेली म्हणजे जाईची फुले एक अनमोल भेट आहे. यात एंटीऑक्सिडेंट क्षमता असून पतंजलीने याचे संशोधन केले आहे

आजच्या काळात माणसाला दोन मोट्या आरोग्य समस्या निर्माण होत असतात. एक समस्या आहे औषधांच्या प्रति वाढता रेजिस्टन्स आणि दुसरा आहे ऑक्सिडेटिव्ह स्ट्रेस, हा शरीरातील फ्री रेडिकल्समुळे होतो. पहिली समस्या ही आहे की अनेक बॅक्टेरिया आणि फंगसमुळे औषधांविरुद्धात लढणे शिकले आहे. त्यामुळे औषधांचा परीणाम शरीरावर होत नाही.

दुसरीकडे फ्री रेडिकल्समुळे आपल्या शरीरातील पेशींचे नुकसान होत आहे. त्यामुळे वाढत्या वयाने हृदयाचे आजार वाढले आहेत. या सर्व समस्यांवर सुटका मिळविण्यासाठी एंटीऑक्सिडेंट गरजेचे आहे. एलोपॅथीमध्ये अनेक औषधे आहेत, परंतु जाई फुलांमध्ये ऑक्सिडेटिव्ह स्ट्रेसला कमी करते. यात चांगल्या प्रमाणात एंटीऑक्सिडेंट असते.

संशोधनात उघडकीस आले आहे की आयुर्वेदात उपयोगी ठरलेली चमेलीचे रोपटं एंटीबायोटिक रेजिस्टन्स आणि ऑक्सिडेटिव्ह

जाई आहे एंटीऑक्सिडेंट गुणांनी पुरेपुर

स्ट्रेस खोलवर परिणाम करतात आणि यांना नियंत्रणात आणतात. यापासून शरीराला होणारे नुकसान कमी आहे.

चमेलीच्या जगभरात सुमारे १९७ प्रजाती आहेत. आयुर्वेदात याचे औषधी गुण देखील महत्त्वाचे आहेत. चमेलीच्या फुलांचा वापर त्वचा रोग,पिप्पस-पुळ्या, डोळ्यांच्या समस्या बऱ्या होत्यात. त्याच्या पानांचा वापर रक्ताच्या कर्करोगासारख्या आजारांमध्ये तसेच महिलांच्या मासिक पाळीच्या अनियमिततेमध्ये ही उपयुक्त आहेत. चमेलीच्या फुलांचा सुगंध सगळ्यांना आवडतो. चमेलीच्या आयुर्वेदिक औषधी गुण तेवढेच महत्त्वाचे आहेत.

■ ■ ■

दोन्हीशी लढू शकते. दोन्ही समस्यांतून त्यामुळे सुटका होते, चमेलीचे विविध प्रकार आहेत, जे बॅक्टेरिया, फंगस आणि फ्री रेडिकल्सपासून वाचविण्यास मदत करतात. हे औषधी रोपटं सुरक्षित आणि परिणाम कारक औषधांचा स्रोत होऊ शकतात.

या रोपट्यांमध्ये आढळणारी तत्व टॅनिन्स, अल्ट्राव्हायट, फिनोलेक्स आणि फ्लेवोनॉयड्स, बॅक्टेरिया आणि फंगस वर

नंदनवनातील दहशतवादी आग

जिहादी राक्षसांनी काश्मीरात केलेले मृत्यूचे तांडव बघितले. मन सुन्न झाले. पण त्याहीपेक्षा सर्व देशातच प्रचंड संतापणी लाट उसळली. ते दहशतवादी दोन दिवस आधी येऊन राहतात, सैनिकी वेशात येऊन मृत्यूचे तांडव करतात आणि आपल्या गुप्तचर संस्थेला (कई) सुवाहावी लागत नाही. यासारखे सरकारचे भयंकर अपयश ते कोणते? नाकासमोर असलेल्या बांगलादेशात एवढा मोठा उठाव झाले, तेव्हाही भारतीय हेर खाते झोपले होते. का पोसायचे यांना? काश्मीर मधील ३७० कलम हटवले. पण काय फरक पडला? ना तिथे काश्मिरी पंडित जाऊ शकले ना कोणी भारतीय तिथे जाऊन जमीन घेऊ शकले.

मारे गुलामगंडा घडले आणि आता पहलगाम, देशाच्या सीमा सुरक्षित ठेवण्याची जबाबदारी असलेले सैनिकच मारले जाऊन तिथे सामान्यांची काय कथा ! सरकार मात्र ठोस कृती करण्यापेक्षा बाता मारण्यात गुंतले आहे. जेवढी तत्परता दाखव्या आणि राज्याच्या निवडणुक प्रसंगी सरकार दाखवते, तेवढी तत्परता आणि सावधानता देशाप्रती दाखवली असती तर हे काश्मिरी हत्याकांड घडले नसते. आता काही दिवसातच

अमरनाथ यात्रा आहे. त्यावरही दहशतवादाचे संकट घोंगावत राहणार. आपले परराष्ट्र धोरण अत्यंत खिळखिळे झाले आहे. केवळ परदेश दौरे करणे आणि मित्र्या मारणे म्हणजे परराष्ट्र धोरण नव्हे! त्यासाठी दूरदृष्टी, कणखरपणा, देशाप्रती, जनते प्रति प्रेम, धाडस आणि परिणामांची जाणीव ठेवून निर्णय घ्यावे लागतात. एकीकडे चीन भारतात घुसतो आहे, तर दुसरीकडे पाकिस्तानचे जिहादी माणसांना मारत आहेत. आता वेळ आली आहे या हिरव्या आणि लाल बावट्यामध्ये भगवा फडकवण्याची ! पण त्यासाठी युद्ध हा एकमेव पर्याय नाही. कारण अविचारी पाकिस्तान अणुबाँब टाकण्यास मारे पुढे पाहणार नाही आणि त्याचे दुष्परिणाम सगळ्यांनाच भोगावे लागतील. त्यासाठी पाकिस्तानची आर्थिक, राजनैतिक आणि पाणी कोंडी करून जगाला आपले म्हणणे पटवून देऊन संपूर्ण दहशतवादी तळांचा नायनाट करायला हवा. अशा परिस्थितीत पाकिस्तान कधीही युद्ध करण्याच्या मनस्थितीत राहणार नाही. दहशतवादाची ही आग इथेच विझवावी लागेल. तेव्हा आता आपली शक्ती आणि युक्ती दाखवायची वेळ आली आहे.

■ **सौ.माधवी पत्की, नागपूर.**

अक्षीकायन

प्रा. अशोक सारडा मेहकर
(९४२९३९४३९९)

कुट निती..

श्रीकृष्णाच्या कुटनितीचे नेते देतात दाखले मात्र यदा यदाही धर्मस्य हा निस्वार्थ हेतू होता हे कसे विसरले ?

कुटनिती म्हणून एकमेकांची जिरवण्यात पक्ष आहेत मशगुल त्यापायी 'बहुजन हितायची' बत्ती झालीय गुल...

महाराष्ट्र दिनाच्या निमित्ताने सोनी सबचे कलाकार राज्यातील विविधता आणि समृद्ध वारशाविषयी आपले विचार मांडत आहेत

मुंबई, २८ एप्रिल : १ मे रोजी महाराष्ट्र दिन आहे आणि या महान राज्याचा समृद्ध इतिहास, येथील सांस्कृतिक विविधता आणि कला व चित्रपट सुधीला या राज्याने दिलेले योगदान यांचे स्मरण करून आनंद साजरा करण्यासाठी राज्यात तयारी सुरू आहे. सोनी सबचे कलाकार - जयेश मोरे, आदिश वैद्य, सायली साळुंखे, सुमित राघवन आणि आदित्य रेडिज सद्भावना व्यक्त करत आहेत आणि त्यांच्या जीवनात या राज्याचे काय महत्त्व आहे, याविषयी सांगत आहेत.

वागले की दुनिया: नई पीढी नए किस्से मालिकेत राजेश वागलेची भूमिका करणारा सुमित राघवन म्हणतो, महाराष्ट्र राज्याचे नेहमी आपला सांस्कृतिक वारसा आणि आधुनिकता यांची सुंदर सांगड घालून आपल्याला प्रेणा देते. मी मुंबईतच जन्माला आलो आणि मोठा झालो. मला इकडेचे पुरणपोळी, श्रीखंड पुरी यांसारखे पारंपरिक पदार्थ खूप आवडतात. सकाळच्या न्याहारीत हे पदार्थ खाऊन मी आख्खे-आख्खे दिवस काढले आहेत. आपण महाराष्ट्र दिन साजरा करत आहोत, तर या राज्याच्या बाणदारपणाला आणि राज्याचा इतिहास घडवण्यात योगदान देणाऱ्यांना मी सलाम करतो.

वीर हनुमान मालिकेत देवी अंजनीची भूमिका करणारी सायली साळुंखे म्हणते, पुण्यातील विशाल किल्ल्यापासून मुंबईच्या गजबजाटापर्यंत महाराष्ट्र हिंमत आणि महत्त्वाकांक्षेचे प्रतिनिधित्व करतो. या महाराष्ट्र दिनी, मी सर्वांना विनंती करेन की, ज्यामुळे हे राज्य इतके खास बनते, त्या इशल्या लोकांच्या अदम्य उत्साहाचे आपण कोतुक केले पाहिजे.

तेनाली रामा मालिकेत राजा कृष्णदेवरायाची भूमिका करणारा आदित्य रेडिज म्हणतो,

ऊर्जावान उत्सवांपासून ते इथल्या लोकांच्या जीवत वृत्तीपर्यंत महाराष्ट्राच्या प्रत्येक पैलूने मला घडवले आहे. या महाराष्ट्र दिनी, मला आजवर भरभरून देणाऱ्या आणि निरंतर प्रेरणा देणाऱ्या हा भूमीला मी वंदन करतो. पुण्या इम्फासिबल मालिकेत दिलीप पटेलला भूमिका करणारा जयेश मोरे म्हणतो, आपल्या राज्याच्या स्थापना दिनी, आपल्या वैभवशाली इतिहासाचे आणि संस्कृतीचे स्मरण करून राज्याने जो विकास केला आहे त्याचा अभिमान बाळगू या. महाराष्ट्र दिनाच्या हार्दिक शुभेच्छा. पुण्या इम्फासिबल मालिकेत विक्रम सरनची भूमिका करणारा आदिश वैद्य म्हणतो, माझा जन्म मुंबईतला आणि मी इथेच वाढलो. या नगरीचे भाविकावर खूप कृण आहे याच नगरीने मला ओळख दिली, प्रेम दिले. आपल्या राज्याच्या वारशाचा आणि राज्याने केलेल्या प्रगतीचा मला खूप अभिमान वाटतो. हा दिवस आपल्याला शांती आणि सामाजिक सद्भावनेचा मार्ग दाखवेल अशी मला आशा वाटते. सर्वांना महाराष्ट्र दिनाच्या शुभेच्छा. जय जय महाराष्ट्र माझा, गर्जा महाराष्ट्र माझा!

₹०००+ वंचित मुलांना आणि तरुणांना डिजिटल साक्षरतेमध्ये कौशल्य देण्यासाठी एसुस आणि विद्या इंटीग्रेटेड डेव्हलपमेंट फॉर युथ अँड अँडल्स (विद्या) यांनी हातमिळवणी

मुंबई, २८ एप्रिल : तैवानी तंत्रज्ञान ब्रँड एसुसने विद्याच्या सहकार्याने पश्चिम भारतातील दुर्लक्षित भागातील मुले आणि तरुणांसाठी डिजिटल साक्षरता कार्यक्रम सुरू करण्याची घोषणा केली आहे. डिजिटल साक्षरता आणि कौशल्य विकास उपक्रमांवर लक्ष केंद्रित करण्यासाठी डिझाइन केलेला हा कार्यक्रम इथता पहिली ते दहावीच्या ६,००० हून अधिक विद्यार्थ्यांना तसेच तरुणांना संयुक्त राष्ट्रंच्या डिजिटल साक्षरता प्रेमवकरीस जुळवून घेतलेल्या वयानुसार योग्य अभ्यासक्रमाद्वारे परस्परसंवादी आणि प्रकल्प-आधारित शिक्षणाद्वारे आवश्यक कौशल्ये आणि डिजिटल कौशल्ये प्रदान करेल. भागीदारीचा पहिला टप्पा मुंबईत सुरू होईल, त्यानंतर गोवा आणि गुजरातमध्ये.

देशात नाविन्यपूर्ण तंत्रज्ञान आपण्यासाठी वचनबद्धता दर्शविली आहे. विद्यासोबतची भागीदारी ही एसुस इंडियाचे भारतातील डिजिटल दरी भरून काढण्याच्या दिशेने एक महत्वाचे पाऊल आहे.

एसुस इंडिया आणि विद्या भागीदारीमुळे निवडक शाळांमध्ये डिजिटल लॅबच्या स्थापनेद्वारे कमी उत्पन्न असलेल्या कुटुंबातील ५,४४० मुले आणि ६५० तरुणांना थेट फायदा होईल – त्यांपैकी बरेच जण पहिल्या पिढीतील शिकणारे आहेत. युनेस्को डिजिटल साक्षरता

प्रेमवकरीशी जुळवून घेतलेल्या सामाहिक अभ्यासक्रमाचा वापर करून, विद्यार्थ्यांना संगणकाची मूलतत्वे, डिजिटल कथाकथन, पोस्टर डिझाइन, प्रोग्रामिंग (स्क्रॅच, पयथॉन) आणि डिजिटल नीतिमतेची ओळख करून दिली जाईल, ज्यामध्ये सर्जनशीलता, सहयोग आणि स्वयं-निर्दिशित शिक्षणावर भर दिला जाईल. तरुणांसाठी, भागीदारी एनआयआयटी फाउंडेशन, नॅसकॉम प्युचरस्किल्स प्राइम आणि स्किल इंडिया मिशन यासारख्या मान्यताप्राप्त भागीदारांच्या विस्तृत श्रेणीद्वारे प्रमाणित डिजिटल आणि आयटी-सक्षम प्रशिक्षण कार्यक्रम ऑफर करेल. हे अभ्यासक्रम करिअर मार्गदर्शन, इंग्रजी संप्रेषण, नोकरी-तयारी मॉड्यूल आणि शिक्षणापासून रोजगाराकडे संक्रमण सुलभ करण्यासाठी चालू असलेल्या माजी विद्यार्थ्यांना

समर्थनाद्वारे पूरक आहेत. हा कार्यक्रम केवळ डिजिटल आणि करिअर कौशल्ये तयार करत नाही तर इंटरनॅशिय, नोकरी तयारी प्रशिक्षण आणि प्लेसमेंट सपोर्टद्वारे व्यावहारिक मार्ग देखील प्रदान करतो. या कार्यक्रमाच्या उद्घाटनप्रसंगी बोलताना, एसुस इंडियाचे केंद्री हेड एरिक ओयू म्हणाले, एसुसमध्ये, अंर्कपूर्ण प्रभाव निर्माण करण्याची आमची वचनबद्धता तंत्रज्ञान प्रदान करण्यापलीकडे जाते, ती म्हणजे ज्यांना त्याची सर्वात जास्त गरज आहे त्यांच्यापर्यंत नवोपक्रम पोहोचवणे. या कार्यक्रमाद्वारे, आम्ही डिजिटल शिक्षणाची मर्यादित उपलब्धता असलेल्या वंचित समुदायातील विद्यार्थी आणि तरुणांना आजच्या जगात महत्त्वाच्या कौशल्यांसह सक्षम करून डिजिटल दरी भरून काढण्याच्या दिशेने एक पाऊल उचलत आहोत. डिजिटल

'सोनाटा गोल्ड' अक्षय तृतीयेला सोनाटाने रचली सोन्याच्या भेटवस्तूची नवी व्याख्या

नागपूर, २८ एप्रिल : भारतातील सर्वाधिक पसंतीचा वॉच ब्रँड, सोनाटाने प्रस्तुत केले आहे – ‘सोनाटा गोल्ड’. अतिशय स्टायलिश व विचारपूर्वक तयार करण्यात आलेले हे कलेक्शन, सोन्याचा अनुभव घेण्याच्या आपल्या

पद्धतीमध्ये आमूलाग्र परिवर्तन घडवून आणते. फॉर्म आणि फंक्शन यांना एकत्र आणणारे ‘सोनाटा गोल्ड’ म्हणजे तुम्हाला अतिशय आवडणारे सोने परिधान करण्याचा एक नवा, प्रभावी मार्ग आहे. हे कलेक्शन म्हणजे फक्त परंपरा नाही तर तुमचे स्वतःचे स्टायल स्टेटमेंट आहे.

अक्षय तृतीया म्हणजे समृद्धी आणि सकारात्मक भावनांचा शुभ दिवस जवळ येत आहे. या शुभ मुहूर्तावर सोन्याची भेटवस्तू हवी असेल तर ‘सोनाटा गोल्ड’ हा उत्तम आधुनिक पर्याय आहे. या कलेक्शनमधील प्रत्येक घड्याळाचे खास वैशिष्ट्य म्हणजे याच्या घालमलचे अस्सल ०.१५ ग्रॅमचे २२ कॅरेटचे तनिष्क सुवर्ण नाणे आहे, या नाण्याचे तेज कारीगरी, वारसा आणि डिझाइन याविषयी बरेच काही सांगते.

अतिशय नजाकतीने घडवण्यात आलेले बारकावे ज्यांना आवडतात त्यांच्यासाठी हे कलेक्शन अपादी योग्य आहे, सुबक केस डिझाईनपासून एम्बेडेड सोन्याचे नाणे असलेल्या लॅकड हॉय-पोलिश ब्लॅक डायलच्या विरोधाभासातून उदून दिसणाऱ्या सौंदर्यापर्यंत सर्व काही अतिशय विचारपूर्वक

आणि कलात्मक पद्धतीने रचले गेले आहे. अस्सल लेदर स्ट्रॅप लक्षवेधी आणि तरीही भपका नसलेले सौंदर्य प्रदान करतो.

सोनाटाचे ब्रँड हेड श्री प्रतीक गुप्ता यांनी नवीन कलेक्शनविषयी सांगितले, सोनाटा गोल्ड हे फक्त घड्याळ नाही तर एक अनुभव आहे. प्रीमियम, प्रत्येक काळात आवडेल आणि तरीही टॅंटेडमध्ये कायम आघाडीवर राहील असे कलेक्शन आम्हाला तयार करायचे होते. ही घड्याळे अशांसाठी आहेत जे डिझाईनला महत्त्व देतात, सोन्याची सौम्य आणि तरीही प्रभावी अभिव्यक्ती तुमच्यासाठी आणि तुमच्या प्रिय व्यक्तीसाठी.

पुरुष आणि महिलांसाठीच्या दोन शानदार प्रकारांमध्ये उपलब्ध असलेल्या ‘सोनाटा गोल्ड’ च्या किमती ५,६९५ ते ५,९९५ रुपयांदरम्यान आहेत. स्वतः स्वतःला दिलेली खास भेट असो, काळ कितीही पुढे गेला तरी कायम आवडत राहील अशी स्टायल म्हणून केलेली खरेदी असो किंवा तुमच्या प्रिय व्यक्तीसाठी अगदी विचारपूर्वक केलेली कृती म्हणून असो, यंदाच्या सणासुदीच्या काळात ‘सोनाटा गोल्ड’ ही तुमची संवादीकूष खरेदी ठरेल याच काळीज शोका नाही. www.sonatawatches.in या वेबसाईटवर, अधिकृत डीलर्स, टायटन वर्ल्ड आणि ई-कॉमर्स प्लॅटफॉर्मांवर हे नवे कलेक्शन उपलब्ध आहे.

आंतरराष्ट्रीय नृत्य दिनानिमित्त कलाकारांनी नृत्याप्रती आपले प्रेम दाखवले!

मुंबई, २८ एप्रिल : नृत्य हे आनंद, आवड आणि जीवनाच्या सेलिब्रेशनचे प्रतीक आहे. अनेकजण तंदुरुस्त

आज का अंदाज

मंगळवार २९ एप्रिल २०२५

पत्थर फोड एकच

कल्याण बाजार				मुंबई बाजार			
३	४	५	७	२	४	७	८
१२०	४४६	१६८	२७८	१३८	१५८	१६०	१३४
३००	२६६	३५७	४६७	३४५	३४७	३५९	२६७
२२९	६९९	२५८	३६८	६७९	२२०	४५८	३५८

३२	४२	५०	७०	२०	४०	७३
३९	४९	५९	७९	२९	४९	७५
३५	४५	५६	७६	२५	४५	८६

२९ एप्रिल : सर्व बाजारांसाठी

२१	५१	८४	९४
२७	५७	८६	९६
२३	५३	८०	९०

कल्याण व मुंबई करिता तसेच सर्व बाजारांसाठी जबरदस्त पास होणारे चान्सेस मिळतील.

प्रो. बालाजी कुमार ९८२२४८६०३४

राशीभविष्य

मेघ : तुमचे आरोग्य खूप चांगले राहील. जर तुम्हाला आधीच कोणत्याही गंभीर आजाराचे ग्रासले असेल तर आजाराच्या तीव्रतेनेसार उपचार घ्या. पाय दुखण्याची समस्या कायम राहील.

वृषभ : आज जास्त ताण घेऊ नका. अन्यथा काही मानसिक आजार होऊ शकतात. कोणत्याही संसर्गजन्य आजाराने ग्रस्त असलेल्या व्यक्तीपासून योग्य अंतर ठेवा. प्रवास करताना अत्यंत सावधगिरी बाळगा.

मिथुन : आज तुमचे नशीब तुमच्यासोबत असेल. कोणत्याही महत्त्वाच्या कामातील अडथळा सकाराच्या मदतीने दूर होईल. व्यवसायात तुम्हाला तुमच्या वडिलांकडून सहकार्य आणि साथ मिळेल.

कर्क : आरोग्याशी संबंधित समस्यांमुळे ताण येऊ शकतो. प्रिय व्यक्तीचा पाठिंबा आणि सहायस तुमच्या मनात उत्साह आणि उत्साह निर्माण करेल. तुमची प्रिय व्यक्ती परदेशातून घरी परतण्याची शक्यता आहे.

सिंह : एखादे अपूर्ण राहिलेले महत्त्वाचे काम पूर्ण होण्याची शक्यता आहे. तुमच्या नोकरीत वरिष्ठ अधिकाऱ्याच्या जवळीकतेचा फायदा तुम्हाला मिळेल. आज मनातील इच्छा नक्की पूर्ण होतील.

कन्या : तुम्हाला एखाद्या सरकारी योजनेची जबाबदारी पिकू शकते. समाजात तुमचा मान आणि प्रतिष्ठा वाढेल. नोकरीत पदोन्नतीची शक्यता आहे. वाहन खरेदीची योजना यशस्वी

होईल.

तुळ : प्रिय व्यक्तीकडून अपेक्षेपेक्षा जास्त पैसे मिळतील. निधीअभावी रखडलेले काम पूर्ण होईल. व्यवसायात जवळच्या मित्राचा सल्ला आणि मदत आर्थिक लाभ देईल. नोकरी मिळाल्याने कुटुंबात आनंद येईल.

वृश्चिक : बेरोजगाराना रोजगार मिळेल, नोकरीचा शोध पूर्ण होईल. जमीन, इमारत आणि वाहन खरेदी-विक्रीतून आर्थिक लाभ मिळेल. राजकारणात पद आणि प्रतिष्ठा वाढेल.

धनु : व्यवसायात उत्पन्न वाढवण्याचे प्रयत्न यशस्वी होतील. कुटुंबात खर्चावरु वाद होण्याची शक्यता आहे. आज तब्येत थोडी नरम राहील. गंभीर आजारांनी ग्रस्त असलेल्या रुग्णांना आज रात्री थोडा आराम वाटेल.

मकर : आज तुमची आर्थिक परिस्थिती सुधारेल. पैशाशी संबंधित कोणत्याही कामातील अडथळा दूर होईल. व्यवसायात उत्पन्न वाढेल. नवीन प्रेमसंबंधांमध्ये पैसे आणि दामिने मिळण्याची शक्यता आहे.
कुंभ : आज तुम्हाला आध्यात्मिक कार्यात रस असेल. तुम्हाला जुन्या मित्रासोबत सत्संगाचा आनंद मिळेल. कामाच्या ठिकाणी कनिष्ठ व्यक्तीशी खोल जवळीक निर्माण होईल. तीर्थ यात्रेला जायचा योग आहे.

मीन : व्यवसायात नवीन प्रयोग करण्याचा धोका पत्करणे फायदेशीर ठरेल. नोकरीच्या शोधात तुम्हाला धराबाहेर जावे लागू शकते. परीक्षेत आणि स्पर्धेत यश मिळेल.

झी टीव्हीवरील सितारे सन्मान करत आहेत नृत्याच्या तालाचा इंटरनॅशनल डान्स डे च्या निमित्ताने!

मुंबई, २८ एप्रिल : २९ एप्रिल रोजी साजरा केला जाणारा इंटरनॅशनल डान्स डे हा नृत्याच्या कथा साजरा करतो. नृत्य हा केवळ एक कलेचा प्रकार नसून नृत्याच्या पदालात्म्यामध्ये भावनेचाही समावेश असतो. यातून संस्कृती, चैतन्य आणि नाती ही शक्तीशाली पद्धतीने व्यक्त केली जातात. क्लासिकल परफॉर्मन्सेसपासून बिनधास्त प्रॅव्हॅलंसह नृत्यामध्ये व्यक्तीला वर आणण्याची, प्रेरणा देण्याची आणि मनाच्या जखमा भरून काढण्याचीही ताकद असते. यातून नवीन नाती निर्माण होतात आणि एकत्रित तालातून नवे बंध जीवत होतात. ह्या दिवसाच्या निमित्ताने झी टीव्हीवरील कलाकार कसे मुझे तुम मिल गयेमधील किशोरी शहाणे, वसुधामधील प्रिया ठाकूर, भायलक्ष्मीमधील मुनिरा कुदरती, जमाई नं.१मधील सिमरन कौर आणि जागृति एक नयी सुबहमधील रचना मिस्त्री ह्या या वैश्विक भाषेच्या सौंदर्याचा सन्मान करत असून नृत्याने त्यांच्या आयुष्याला कशाप्रकारे स्पर्श केला याच्या आठवणी सांगत आहेत.

झी टीव्हीवरील कैसे मुझे तुम मिल गये मधील बबिताच्या भूमिकेतील किशोरी शहाणे म्हणाल्या, माझ्यासाठी नृत्य म्हणजे शिस्त आणि भावना व्यक्त करण्याचे माध्यम आहे. मनोरंजन उद्योगामध्ये काम करायला सुरुवात केल्यापासून नृत्य हा माझ्या दैनंदिन जीवनाचा आणि एक आवडता भाग राहिला आहे. दीर्घ काळापासून नृत्य हा माझ्यासाठी स्ट्रेसबस्टर राहिला आहे आणि कैसे मुझे तुम मिल गयेच्या सेटवरही ब्रेक्समध्ये आम्ही एकत्र येऊन डान्स करतो. त्यामुळे अर्थातच आमच्या चित्रीकरणाच्या दिवसांमध्ये काही मजेदार क्षण निर्माण होतात. नृत्याबद्दल माझी आणखी एक आठवण जोडलेली आहे आणि ती म्हणजे माझ्या मुलासोबत

कोरिओग्राफीवर काम करणे. आम्ही आमची आवडती रॅडिॅंग गाणी निवडतो आणि काही डान्स रुटिन्स बनवतो आणि अर्थातच हा एकत्र घालवलेला वेळ आमच्यातील नाते अधिक दृढ करतो. डान्स ही नेहमीच माझ्यासाठी माझी पॅशन राहिली आहे आणि सोशल मीडियाने मला माझ्या नृत्य कौशल्याचा पाठपुरावा करत राहण्यासाठी खोखरच प्रेरणा दिली आहे.

झी टीव्हीवरील वसुधा मधील वसुधाच्या भूमिकेतील प्रिया ठाकूर म्हणाली, नृत्याचे माझ्या हृदयात नेहमीच खास स्थान राहिले आहे. काही हिंदी गाणी वाजवून त्यावर नाचणे ही माझ्यासाठी थेरपि आहे आणि जेव्हा कधी माझ्या मानवर ताण येतो येतो तेव्हा हे करून मला चांगले वाटते. ह्यावर्षी झी रिस्ते वॉईसमधील माझा परफॉर्मन्स मला आजही आठवतोय आणि खासकरून माझा सहकलाकार अभिषेकसोबत तो सुरू होण्याआधी मी खूपच नर्व्हस होते. मात्र, जसे संगीत वाजू लागले, ती माझ्या आवडत्या आठवणींपैकी एक बनली.

झी टीव्हीवरील भायलक्ष्मी मधील शालुच्या भूमिकेतील मुनिरा कुदरती म्हणाली, नृत्य हे माझे पहिले आणि मला वाटते आयुष्यभराचे प्रेम आहे. मला आजही आठवतंय की मी लहान असताना माझा कमरेला दुपडा बांधून आरशासमोर तासतास परफॉर्म करत असे. तेव्हा मला वेळेचेही भान राहत नसे आणि मी त्या आनंदात अगदी हरवून जात असे. सराव असो किंवा कार्यशाळा, किंवा दिवसभराच्या कामानंतर निव्वळ माझ्या खोलीमध्ये नाचणे असो, नृत्य कायम माझ्यासोबत असते. ही माझी थेरपि आणि माझे सेलिब्रेशन आहे. मला डान्स व्हिडीओज चित्रीत करणेही खूप आवडते. सुमारे एक वर्षांपूर्वी मी पुनित सरासोबत पुनित पाठक एक म्युझिक

व्हिडीओही चित्रीत केला होता आणि तो अगदी वेगळा अनुभव होता. मला वाटतं नृत्य शिकणे कधी संपूच शकत नाही. प्रत्येक शैली, प्रत्येक शिक्षक, प्रत्येक वर्ग माझ्यातील नवीन काहीतरी बाहेर आणते. मी अनेक शैलींच्या कार्यशाळांमध्ये भाग घेतला आहे क्लासिकल ते कॉन्टेम्परी ते स्ट्रीट आणि यात मी केवळ तंत्राबद्दल नव्हे तर माझ्याबद्दलही नवीनही काहीतरी शिकले.

झी टीव्हीवरील जमाई नं.१ मधील रीट्टीच्या भूमिकेतील सिमरन कौर म्हणाली, माझ्यासाठी नृत्य हा केवळ कलेचा प्रकार नाहीच तर इव्हें मला माझी खरी मी सापडते. लहानपणापासूनच जेव्हा मी नृत्य करते तेव्हा मला माझ्यातील जीवतपणा जाणवतो. मग ते मंचावर असो, वर्गात असो, किंवा माझ्या बेडरूममध्ये. दर वीकेंडला माझ्या आईवडिलांसमोर परफॉर्म करण्याची आठवण आजही मनात आहे. ती जणू आमच्या घरची नवी छोटेशी परंपराच बनली होती. मी नवीन गाणे निवडत असे, आठवडाभर त्याचा सराव करत असे आणि मग त्यांच्यासाठी माझा शो परफॉर्म करत असे. त्यांचे हसू आणि प्रोत्साहन जणू मला हळूहळू माझ्या स्वप्नांच्या दिशेनेच पुढे नेत होते. जसजशी मी मोठी झाले, तसतसे नृत्यासोबतच माझे नाते अधिकाधिक वृद्धिंगत होत गेले. आजही मी नृत्याच्या कार्यशाळांमध्ये भाग घेते, नवीन शैली शिकण्याचा प्रयत्न करते आणि नवीन शिकण्यासाठी स्वतःला आव्हान देते. नृत्याने मला शिस्त, समर्पण, सुबकता आणि सर्वात महत्त्वाचे म्हणजे पूर्णपणे उपस्थित राहायला शिकवले.

झी टीव्हीवरील जागृति एक सुबह मधील जागृतिच्या भूमिकेतील रचना मिस्त्री म्हणाली, नृत्य तर माझ्यासोबत अगदी लहानपणापासून आहे. माझ्या आईचा दुपडा नेसून आमच्या लिव्हिंग रूमलाच भव्य मंच समजून तिथे मी

उफफ ... ये लव है मुश्किल या या मालिकेत आशी सिंह वकील कैरी शर्माची भूमिकेत

मुंबई, २८ एप्रिल : सोनी सब ही वाहिनी नेहमीच आपल्या प्रेक्षकांसाठी नवीन, आकर्षक आणि हृदस्पर्शी मालिका घेऊन येत असते. लवकरच या वाहिनीवर लॉन्च होत असलेली उफफ ये लव है मुश्किल ... ही मालिका देखील त्याला अपवाद नाही. विनोद, रोमान्स आणि कौटुंबिक नाट्य यांचे मिश्रण असलेली ही मालिका प्रेक्षकांचे लक्ष नक्कीच वेधून घेईल. प्रभावी अभिनय आणि उत्तम स्क्रीन प्रेझेन्सबद्दल ओळखली जाणारी आशी सिंह ही अभिनेत्री या मालिकेत कैरी शर्मानांमक व्यक्तीरेखा साकारणार आहे. कैरी शर्मा एक महत्त्वाकांक्षी आणि होतकच वकील आहे. कैरी एक खंबीर पण कनवाळू स्वभावाची तरुणी आहे, जी दिंडीतीत एका मध्यमवर्गीय कुटुंबात वाढली आहे. लहान वयातच आपल्या तीन धाकट्या भावंडांना वाढवण्याची जबाबदारी तिच्यावर आलेली आहे. पण ती स्वतंत्र स्त्री आहे आणि नैतिक मूल्यांची तिला चाड आहे. आशी या मालिकेत शब्बीर अहलूवालिया साकारत असलेल्या युग या नायकाची नायिका आहे. शब्बीर देखील पहिल्यांदाच आदर्श नसलेली भूमिका करत आहे.

उफफ ये लव है मुश्किल ... मालिकेतील आपल्या भूमिकेविषयी बोलताना आशी सिंह म्हणते, मी जेव्हा कैरीची व्यक्तीरेखा वाचली, तेव्हाच मला हे जाणवले होते की, ही व्यक्तीरेखा कुटुंबावर जिवंत करायला आपल्याला आवडेल. आपल्या पंडितांचा सांभाळ करण्याची जबाबदारी कैरीवर आहे, तिचे शिक्षण चालू आहे आणि एकीकडे ती पार्ट टाइम नोकरी देखील करत आहे. कायद्याच्या शेवटच्या वर्षात असलेल्या कैरीला वकील व्हायचे आहे. ती योग्य तेच करण्यात मानते आणि कोणाचेही मत ऐकून स्वतःची किंवा इतरांची तिने घेतलेली बाजू ती सोडत नाही, त्यावर ठाम राहते. मला तिचा हा स्वभाव खूप प्रेरणादायक वाटला. मला आणखी एक गोष्ट आवडली, ती म्हणजे या मालिकेच्या मुळाशी असलेली एक गंमतीदार आणि आगळीवेगळी प्रेमकहाणी. एक अभिनेत्री म्हणून मला नेहमी अशा भूमिका करायला आवडतात, ज्या माझ्यातील अभिनेत्रीला मोठे होण्याचा वाव देतात आणि कैरीची भूमिका तशीच आहे.

शब्दकोडे क्रमांक २०९९

ट्वलिंग करत असे. मला आजही माझा शाळेतील पहिला परफॉर्मन्स आठवतोय. माझे पाय लटपटत होते, हृदयाची घडघड वाढली होती, पण जसे संगीत वाजायला सुरुवात झाली हे सगळे गायब झाले. आजही ती भावना माझ्या मनात आहे. मी एखाद्या भूमिकेची तयारी करत असो, दिवसभराच्या कामानंतर सेटवर आराम करत असो किंवा आधी मध्यरात्री २ वाजताही संगीतात हरवलेली असो, सगळीकडे नृत्य माझ्या सोबतीला असते. ही केवळ शरीराची हालचाल नव्हे तर ही एक थेरपि, आनंद आणि मला ज्याच्यासोबत हरवून जायला आवडते असे काही आहे. ह्या इंटरनॅशनल डान्स डे च्या निमित्ताने मला दुखावलेला पायाचा अंगठा, नाचून नाचून दुखणारे स्नायू, सरावाच्या वेळेस उडणारे हास्यफवारे आणि ह्या सागळ्या मिळरुटिमध्ये डोळ्यांत उभे राहिलेल्या अश्रुंचीही आठवण होत आहे.

शब्दकोडे क्रमांक २०९९

१	२	३	४	५	७	८	
				१०			
	९						
११				१३	१४	१५	१७
	१८	१९			२०	२१	
२३	२४	२५		२६	२७		
२८	२९		२९अ)	३०		३१	३२
	३३	३४		३५	३६	३७	३८
३९				४०	४१	४२	४३
				४५		४६	४७
४८	४९			५०	५१	५२	
	५३		५४	५५			५६
५७	५८		५९		६०	६१	
६२			६३	६४	६५	६६	६७
			६८	६९	७०		
७१		७२				७३	

आडवे शब्द: -

१) - - - - -

-- -- - - - घारे

डोळे फिरविते नकटे

नाक उडविते एक

बालगीत

१) तमाशातील आख्यान

१०) कौतुक

११) कितीही उगाळा

काळाअ तो काळाच

१२) हार, सर

१३) मोठेपणा, मान,

प्रतिष्ठा

सोयी नव्हत्या त्यावेळेस लोकांना तासून तास रांगेत उभे राहावे लागत होते; पण आता डिजिटल पद्धती आल्यामुळे हे सर्व सोयीचे झाले आहे. जास्तीत जास्त लोकांनी ऑनलाइन बिल भरावे व आपला वेळ वाचवावा, या उद्देशाने ही योजना लागू करण्यात आली आहे. या योजनेत ज्या वीज ग्राहकांनी सतत मागील १२ महिने वीजबिल ऑनलाइन भरणे केलेला आहे, अशा ग्राहकांमधून लकी झुँच्या माध्यमातून प्रथम, द्वितीय व तृतीय क्रमांकाचे ग्राहक निवडून पुरस्कृत करण्यात आले. बक्षीस वितरण कार्यक्रमास अतिरिक्त कार्यकारी अभियंता प्रशांत टेभेकर, शहर उपविभाग सहायक अभियंता वनश्री वैद्य, कनिष्ठ अभियंता अमन जीवतोडे, सहायक लेखापाल राहुल चोपकर यांच्यासह इतर कर्मचारी व ग्राहक उपस्थित होते.

पाणीपुरवठा नियमित करा : नागरिकांची मागणी

आमगाव : रखरखता मे महिना अगदी एक दिवसांवर येऊन ठेपला आहे. अशातच पाणी टंचाईचे चटके तीव्रतेने जाणवण्यास प्रारंभ झाला आहे. अनियमित पाणीपुरवठ्यामुळे घरात महिलांची तारांबळ उडत असून, शहरात नियमित आणि शुद्ध पाणीपुरवठा व्हावा, अशी अपेक्षा महिलांनी व्यक्त केली आहे. यावर्षी उन्हाळ्याला काहीसा उशीरा प्रारंभ झाला. नगर प्रशासनाने पाणीटंचाई जाणवू नये म्हणून उपाययोजनाही केल्या. आगामी प्रखर उन्हाळ्याचा काळ लक्षात घेता महिला भगिनींनी आणि घरातील पुरुषांनी सुद्धा पाण्याचा काटकस्त्रीने वापर करणे आवश्यक आहे. घरात पाणी नसले की महिलांना मात्र खूबच जड जाते. कपडे धुणे, धुणीमांडी करणे, प्रातर्विधी आणि आंधोळ अशा दैनंदिन कामांना बरेच पाणी लागते. पाण्याशिवाय महिलांना घरात करमत नाही. शहरात गळूळ व दुषित येत असल्याच्या तक्रारी आहेत. त्यामुळे नागरिकांच्या आरोग्याला धोका निर्माण होत आहे. शहरातील काही भागात जास्त पाणीटंचाई आहे. तर दुसरीकडे ज्या भागात मोठे वजनदार, धनदांडगे, राजकारणी आणि अधिकारी यांची निवासस्थाने आहेत त्या भागात मात्र वेळच्या वेळी आणि मुबलक प्रमाणात पाणीपुरवठा केला जातो, अशीही नागरिकांची तक्रार आहे. अशा काही भागात तर पाण्याचा मोठ्या प्रमाणात अपव्यय होतो. उन्हाळ्यात होणाऱ्या पाण्याच्या या नासाडीला जबाबदार कोण? असा प्रश्न निर्माण होत आहे.

श्रीगुरुदेव सर्वांगीण सुसंस्कार शिबिराचे उद्घाटन

नवेगावबांध : अखिल भारतीय श्रीगुरुदेव सेवामंडळ, गुरुकुंज आश्रम मोझरी अंतर्गत कार्यरत राष्ट्रधर्म प्रचार संस्था यांच्या वतीने आयोजित श्रीगुरुदेव सर्वांगीण सुसंस्कार शिविर २०२५ चा शुभारंभ आज उत्साहात व भक्तिभावाने संपन्न झाला. शिबिर २५ एप्रिल ते २ मे २०२५ या कालावधीत आरुषी पब्लिक स्कूल, नवेगावबांध येथे भरविण्यात आले आहे.

शिबिराचा प्रारंभ दीपप्रज्वलन करून करण्यात आला. या कार्यक्रमाचे अध्यक्ष म्हणून कुलदीप लांजेवार यांनी उपस्थित राहून शिबिरार्थींना प्रेरणादायी विचार दिले. प्रमुख पाहुणे म्हणून नवेगावबांधचे ठाणदार वाफले, डॉ. अ.का. कागणते, पंचायत समितीच्या सभापती आम्रपाली डोंगरवार, तसेच वैशाली बोरकर

आणि मनषा तरोणे आदि उपस्थित होते.

मान्यवरांच्या मुखातून श्रीगुरुदेवांच्या विचारांचे अमृतमय बोध लाभले. ‘राष्ट्राचे खरे उभारण हे सुसंस्कारित, चारित्र्यसंपन्न आणि राष्ट्रभक्त नागरिक घडविण्यात आहे,’ हे संदेश अधोरेखित करत त्यांनी शिबिरार्थींना अध्यात्म, देशभक्ती, समाजसेवा व आत्मविकास यांची ओळख करून दिली. श्रीगुरुदेवांच्या जीवनकार्याची उदाहरण देत, आजच्या पिढीला वडीलधाऱ्या पिढीने दिलेले संस्कार, त्यागाची शिकवण, आणि निस्वार्थी सेवा याचे महत्त्व अधोरेखित करण्यात आले. प्रत्येक मान्यवराने आपल्या भाषणातून शिबिरार्थी विद्यार्थ्यांना आत्मविश्वास, सदाचार व सकारात्मक जीवनष्टूटी जोपासण्याचे आवाहन केले.

महसूल विभागाचे दुर्लक्ष

महसूल विभागाचे दुर्लक्ष

देवरी : तालुका निसर्गतः गौण खनिज संपत्तीने समृद्ध असून या तालुक्याच्या कानाकोपऱ्यातून गौण खनिजाच्या चोरीचे प्रमाण दिवसेंदिवस वाढत आहे. तसेच तालुक्यात रोहयोची वेगवेगळी कामे जोमात सुरू आहेत. या सर्व कामांमध्ये अवैध मुरूम व रेतीचा वापर सुरू असून गौण खनिजाचे खनन जोरात सुरू आहे. मात्र, याकडे महसूल विभागाचे दुर्लक्ष होत आहे.

गोंदिया जिल्ह्यातील देवरी तालुका नक्षलग्रस्त तसेच आदिवासीबहुल म्हणून ओळखला जातो. या तालुक्याला विकासाच्या प्रवाहात आणण्यासाठी शासन वेगवेगळ्या योजनांमार्फत नागरिकांचा

विकासदर उंचविण्याचा प्रयत्न करीत असते. जिल्हा परिषद तसेच ग्रामपंचायत स्तरावरून तालुक्यात निरनिराळ्या योजना राबविल्या जातात. या योजना राबविण्यासाठी शासन भरपूर निधीची मदत

करतो. राज्याच्या योजनापैकी रोजगार हमी योजना सर्वात मोठी योजना असून या योजनेंतर्गत रस्ते बांधकाम, खडीकरण, नाल्यांचे काम अशी अनेक कामे केली जातात. वर्तमान स्थितीत तालुक्यात

तस्करांविरोधात कारवाई होणार का?

बिनधास्त दिवसाढवळ्या मुरूम चोरी होत असून याकडे महसूल तसेच वनविभागाने पूर्णतः पाठ फिरविली आहे, असे दृश्य तालुक्यात दिसून येत आहे. हेच कारण आहे की आता अवैधरित्या रेती व मुरूमाचा वापर रोहयोच्या कामांमध्ये सुद्धा सर्रास केला जात आहे. अशा मुरूम, रेती, दगड या गौण खनिज संपत्ती तस्करांविरोधात तालुक्यातील महसूल विभाग कारवाई करेल काय? याकडे तालुकावासीयांचे लक्ष लागले आहे.

रोहयोची कामे जोमात सुरू आहेत. पण या योजनेमध्ये अवैध मुरूम, रेती तसेच दगड या गौण खनिज संपत्तीपासून कित्येक रुपयांचा चुना शासनाला लावला जात आहे. परंतु, रोहयोच्या कामात वापरण्यात येत असलेले अवैध गौण खनिज तपासण्याकरिता महसूल विभागाच्या अधिकारी तसेच तलाठ्यांना वेळच नसल्याचे दिसून येत आहे. त्यामुळे तस्कर व ठेकेदारांचे चांगलेच फावत असून यात

शासनाच्या कोट्यवधी रुपयांच्या महसुलास चुना लावला जात आहे. विना रॉयल्टीची रेती छत्तीसगडमधून येत आहे. तर वनविभागाच्या जागेतून मुरूम चोरी होत असून सर्व ठिकाणी विना रॉयल्टीचे मुरूम टाकले जात आहे. रोहयो योजनेंतर्गत खडीकरणाच्या कामात विना परवानगी मुरूमाचा वापर सर्रास तालुक्यात सुरू आहे. याकडे महसूल विभाग मात्र डोळे बंद करून आपल्या जागेवर तटस्थ उभा आहे.

वाहतुकीत कोंडी जैसे थे?

गोंदिया : शहरातील अरुंद रस्त्यांमुळे मुख्य बाजार परिसरात वारंवार वाहतूक कोंडीची समस्या निर्माण होत आहे. वाहतुकीत अडकलेल्या वाहनचालकांकडून एकमेकांना मागे टाकत पुढे जाण्याच्या धाईत सतत हार्न वाजवले जात असल्यामुळे शहरातील ध्वनी प्रदूषणही झपाट्याने वाढत आहे. तसेच गोंदिया शहरातील गोरेलाल चौक हा दररोज वाहतूक कोंडीच्या समस्याला सामोर जात आहे.

या चौकात वाहतूक नियंत्रणासाठी पोलिस कर्मचारी नेमलेले असले तरीही रस्ता अरुंद असल्याने वाहतूक सुरळीत करणे कठीण जात आहे. परिणामी नागरिकांना रोजच मोठ्या अडचणींना तोंड द्यावे लागत आहे. त. शहरातील मुख्य रस्त्यांवर शासकीय रुग्णालये आणि शाळा देखील आहेत. यासोबतच दुकाने आणि त्यांच्या समोर रस्त्याच्या कडेला उभ्या असलेल्या वाहनांमुळे थोड्याथोडक्या वेळेेत जामची स्थिती निर्माण होते.

मध्येनव्या ग्रंथालयांना मान्यता देणे बंद झाले. शिवाय, या ग्रंथालयांना मिळणारे तोकडे अनुदान सहामाही मिळत असल्याने काही मोजकी ग्रंथालये वगळता इतर ग्रंथालये केवळ नावाला आहेत.

जिल्ह्यातील ११ ग्रंथालये अकार्यक्षम असून, १८२ ग्रंथालयांना निधी मिळत आहे. ग्रंथालय चालविण्यासाठी निधी मिळतों. परंतु, त्या ग्रंथालयाचे निकष पाळण्याची गरज आहे. त्यातच जिल्हा

१२ वर्षांपासून रखडली वाचनालयांची मंजूरी

शासनाच्या उद्देशाला हरताळ ; जिल्ह्यात केवळ ३५ टक्केच वाचनालय सुरू

गोंदिया : वाचनाची आवड लागामी, त्यातून बाह्य जग आणि इतिहास कळवा हा उद्देश ठेवून वाचन संस्कृती वाढविण्यासाठी वाचनालयांची गरज आहे. त्यासाठी शासनाकडून देखील प्रोत्साहन देण्यात येते. मात्र जिल्ह्यात या धोरणाला हरताळ फासला गेला आहे. जिल्ह्यातील एकूण गावांच्या तुलनेत फक्त ३५ टक्के इतकीच वाचनालये असून नवीन वाचनालयांना गेल्या १२ वर्षांपासून मंजूरी अडकली आहे. त्यामुळे शासनाच्या उद्देशाला शासनच देंगा दाखवत असल्याचा प्रकार सध्यातरी सुरू आहे.

जिल्ह्यात ५४७ ग्रामपंचायतींत ११०३ महसुली गावे आहेत. कायद्यानुसार गाव तिथे ग्रंथालय असायला हवे होते. मात्र, जिल्ह्यात उपलब्ध

ग्रंथालयांची टक्केवारी ३५ असून हे अल्प आहे. जिल्ह्यात अ, ब, क, ड या चार श्रेणींतील ग्रंथालयांना सरकारने मान्यता दिली आहे. श्रेणीनुसार त्यांना अनुदान दिले जाते. परंतु, जिल्ह्यातील काही ग्रंथालये कधी उघडली जात नसल्याने आपल्या गावातच ग्रंथालय आहे याची माहितीच नसल्याचे वास्तव आहे. तर, काहींनी केवळ मोठेपणा मिरविण्यासाठी ही ग्रंथालये कागदोपत्री सुरू ठेवल्याचे सांगण्यात आले आहे. त्यामुळे याकडे लक्ष देणार तरी कोण, असा प्रश्नही आता उपस्थित होतो आहे. तत्कालीन मुख्यमंत्री यशवंतराव चव्हाण यांनी गाव तिथे ग्रंथालय असावे, असे मत मांडले होते. त्यामुळे वाचन संस्कृती वाढली पाहिजे यासाठी जोर देण्यात आला. परंतु, २०१२-१३

शिष्यवृत्ती परीक्षेत शासकीय निवासी शाळेतील विद्यार्थ्यांचे यश

गोंदिया : पूर्वं माध्यमिक शिष्यवृत्ती परीक्षा (इयत्ता आठवी) चा निकाल जाहीर झाला आहे. या निकालात अनु.जाती व नवबोध मुलांची शासकिय निवासी शाळा, मुुरी येथील सात विद्यार्थ्यांनी यश संपादन केले आहे. यामुळे सातही विद्यार्थ्यांची शिष्यवृत्तीकरीता निवड झाली आहे.

पूर्व माध्यमिक शिष्यवृत्ती परीक्षा आयोजित करण्यात आली होती. यामध्ये मुुरी येथील अनु.जाती व नवबोध मुलांची शासकिय निवासी शाळेतील विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला. या परीक्षेत विक्रांत रवींद्र टेम्पूर्ण, यथार्थ नारेन्द्रकुमार मेश्राम, सौरभ देवानंद साऊस्कार, डेव्हिड गंगाधर जांभूळकर, अंश महेश राजूत, अनिकेत ओमकार कोकोडे, सुशांत रोशन वालदे या सात विद्यार्थ्यांनी यश संपादन केले आहे. विद्यार्थी शिष्यवृत्तीसाठी पात्र ठरले आहे. सर्व पात्र, यशस्वी गुणवंत विद्यार्थ्यांचे समाज कल्याण विभागाचे सहायक आयुक्त विनोद मोहलुरे, मुख्याध्यापक रविशंकर ईतुले, वर्गशिक्षिका, इंग्रजी, गणित, बुद्धिमत्ता

सात विद्यार्थी शिष्यवृत्तीसाठी पात्र

चाचणी व मराठी विषय शिकवणारे अनुक्रमे वर्ग शिक्षक अरिस्ता तेरंग, नीता भलमे, साधना पारधी, प्रदीप ढवळे, सहा.शिक्षक शिक्षिका अर्चना चौध्वान, स्वाती राणा, कार्तिक शहारे, प्रगति खोब्रांगे, मुन्नाभाई नंदागवली, तुषार महाजन व शिक्षकेतर कर्मचारीगण आदिंनी अभिनंदन केले आहे. विद्यार्थ्यांनी आपल्या यशाचे श्रेय शाळा प्रशासन व पालकांना दिले आहे.

नमाद महाविद्यालयात गुणवंत विद्यार्थ्यांचा सत्कार

गोंदिया : गोंदिया शिक्षण संस्था द्वारा संचालित येथील नटवरलाल माणिकराल दलाल महाविद्यालयात शिक्षण घेत असतानाच स्पर्धा परिक्षांमध्ये सुयश प्राप्त करून शासकीय सेवेत रुजू होणाऱ्या विद्यार्थ्यांचा महाविद्यालयाच्या वतीने सत्कार करण्यात आला.

नमाद महाविद्यालयात चालू शैक्षणिक सत्रात शिक्षण घेत असलेली विद्यार्थी सरिता खोटेलेची महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत महसूल सहायक पदी निवड झाली. उज्वला शहारे आयुष निर्माण कारखाना चंद्रपूर येथे तंत्रज्ञ म्हणून निवड झाली तर रूपेश बावणे याची महाराष्ट्र वनविभागात वनरक्षक म्हणून निवड झाली. महाविद्यालयीन शिक्षण घेत असताना शासकीय सेवेत रुजू होणाऱ्या

गुणवंत विद्यार्थ्यांचा प्राचार्य डॉ.रविद्र मोहलुरे यांच्या अध्यक्षतेखाली आयोजित कार्यक्रमात सत्कार करण्यात आला. कार्यक्रमाला प्रमुख अतिथी म्हणून प्रा.रवी रहांगडाले, डॉ.संजय जगणे, डॉ.योगराज बैस, डॉ.अंबादास बाकरे उपस्थित होते. या उपक्रमात सहभागी विद्यार्थ्यांनाही सन्मानचिन्ह व प्रमाणपत्र देउन सन्मानित करण्यात आले.

कार्यक्रमाचे संचालन विद्यार्थी गितांश असादी व खुदशिया शेख यांनी तर आभार यश जैन यांनी मानले. कार्यक्रमाला डॉ.सरिता उदापूरकर, डॉ.तुफ्फी पटेल, डॉ.खुशबु होतचंदानी, डॉ.अश्विनी दलाल, डॉ.भावेश जसानी आदी उपस्थित होते. कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी वाणिज्य विभागाच्या विद्यार्थ्यांनी परिश्रम घेतले.

शहरवासीयांनी पिण्याच्या पाण्याची चिंता करू नये : आ.अग्रवाल

पुढील ५ ० ० दिवसांसाठी पाणी राखीव

गोंदिया : शहराला पाणी पुरवठा करणाऱ्या वैनगंगा नदीपात्रात पाण्याचे स्रोत कमी झाल्याने महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाच्या वतीने एक दिवस आठ पाणी पुरवठा केला जात आहे. यामुळे शहरात पाणीटंचाईची समस्या निर्माण झाली आहे. परंतु, ही समस्या काही दिवसांकरिताच असून पिण्याच्या पाण्यासाठी शहरवासीयांनी चिंता करून नये, आगामी ५०० दिवसांसाठी पाणीसाठा राखीव ठेवण्यात आला आहे, असे आश्वासन आ.विनोद अग्रवाल यांनी दिले.

पाणीटंचाईच्या समस्याला घेवून आ.विनोद अग्रवाल यांनी पाणी नियोजनात्मक विशेष बैठक बोलाविली होती. आणि प्रकल्प क्षेत्राची पाहणी करून

प्रत्यक्ष स्थितीचा आढावा घेतला. याप्रसंगी नगर परिषद, तहसीलदार, मजिप्राचे कार्यकारी अभियंता, बाग इटियाडोह प्रकल्पाचे कार्यकारी अभियंता, मध्यम प्रकल्प विभागाचे कार्यकारी अभियंता आदिंशी चर्चा करून विविध उपाययोजनांवर चर्चा करण्यात आली.

भविष्यात तीव्र उन्हाळा आणि संभाव्य पाणीटंचाई आणि पिण्याच्या पाण्याच्या पुरवठ्याबद्दल चिंता व्यक्त केली जात आहे. त्यामुळे गोंदियातील रहिवाशांना पुढील ५०० दिवसांसाठी पुरेसे पाणी मिळावे, यासाठी एक हजार कोटी लिटर पाणी राखीव ठेवण्यात आले आहे. ज्यामध्ये पाणी नियोजनाचा सविस्तर आराखडा तयार

करण्यात आला. बैठकीनंतर आमदारांनी स्वतः सर्व अधिकाऱ्यांसह पंप हाऊस आणि नदीच्या जागेला भेट दिली. तातडीच्या परिस्थितीत, आमदारांनी आज बाग इटियाडोह प्रकल्पाला पिण्यासाठी पाणी सोडण्याचे आदेश दिले आहेत. हे पाणी पुढील ७ दिवसांत गोंदियात पोहोचेल आणि

नियमित आणि मुबलक पाणीपुरवठा पुन्हा सुरू होईल, दरम्यान, शहरवासीयांनी संयम बाळगावा आणि कोणत्याही प्रकारच्या अफवांवर विश्वास ठेवू नये असे आवाहन करण्यात आले आहे.

याप्रसंगी आ.विनोद अग्रवाल यांच्यासोबत न.प.चे प्रभारी मुख्य अधिकारी

व प्रशासक आणि अतिरिक्त तहसीलदार श्रीकांत कांबळे, मजिप्राचे कार्यकारी अभियंता गणवीर, बाग इटियाडोह प्रकल्पाचे कार्यकारी अभियंता कुरेकर, उप अभियंता डोंगरे, मध्यम प्रकल्पाचे कार्यकारी अभियंता पाटील, उप अभियंता मडकाम, अभियंता मजीप्रा पालथे उपस्थित होते.

अडचण येणार नाही

माझा प्रियकर भारतीय लष्करात अधिकारी आहे. गेल्या आठ वर्षांपासून आम्ही लॉग डिस्टंस रिलेशनशीपमध्ये आहोत. पण आता माझ्याच शहरात त्याचं पोस्टिंग होणार आहे. अर्थात यामुळे आम्हाला काही काळ एकत्र घालवता येणार असला तरी सततच्या सहवासामुळे त्याला वाटणारं प्रेम कमी होईल की काय, अशी मला भीती वाटते. त्याला मी आवडेनाशी झाले तर, या विचाराने मी खूप अस्वस्थ झाले आहे. मला मदत करा.

उत्तर : गेली आठ वर्षं तुम्ही हे नातं जपलं आहे. तुमच्यात अનોखे बंध तयार झाले आहेत. लॉग डिस्टंस रिलेशनशीपमध्ये एवढा काळ घालवल्यानंतर एकत्र आल्याने काय होईल, अशी भीती अगदी रास्त आहे. तुम्ही एकाच शहरात राहून एकमेकांची स्पेस जपली तर कोणतीही अडचण येणार नाही. नात्यापलीकडचं आयुष्य जपण्यासाठी तुम्ही दोघांनीही एकमेकांना स्पेस आणि वेळ देणं गरजेचं आहे. संवादाचे सर्व मार्ग खुले ठेवा. एकमेकांशी मोकळेपणाने बोला. मनात काहीही ठेऊ नका. एकमेकांवर हक्क गाजवणं, गरजेपेक्षा जास्त काळजी करणं टाळा. यामुळे एकत्र असतानाही तुम्ही नात्यातलं वेगळेपण टिकवून ठेऊ शकाल. तुमचं नातं एकसुरी होणार नाही आणि प्रत्यक्ष सहवासामुळे नात्याचं बंध अधिक घट्ट होतील. त्यामुळे कोणतीही धास्ती न बाळगता या नव्या बदलाला सामोरी जा.

रोजच्या धावपळीपासून थोडी विश्रांती घेऊ इच्छित असाल तर शांतता, ऐतिहासिक स्थळांची सफर आणि आत्मिक शांतता मिळवण्यासाठी काही ठिकाणांची अवश्य निवड करा. लखनऊन तीन दिवसांच्या छोट्या आणि संस्मरणीय ट्रिपसाठी खालील सुंदर ठिकाणे उत्तम पर्याय ठरू शकतात.

*** चित्रकूट**
चित्रकूट हे लखनऊपासून सुमारे

कारकुनी करणारा न्यायाधीश झाला

जिद, चिकाटी आणि कष्ट करण्याची तयारी असेल तर माणूस असाध्य वाटणारेही साध्य करू शकतो. अशी अनेक उदाहरणे आपल्याला पदोपदी पाहायला मिळतात. वकिलाच्या कार्यालयात कारकुनी करणाऱ्याने अशा कठोर परिश्रम आणि अभ्यासाच्या बळावर न्यायाधीशपदापर्यंत झेप घेतली आहे. अमित साठे असे या तरुणाचे नाव आहे.

भोर येथील या २८ वर्षीय युवकाने महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या न्यायाधीश आणि प्रथम वर्ग न्यायदंडाधिकारी परीक्षेत घवघवीत यश मिळवले आहे. त्याने राज्यातील निवड झालेल्या ११४ न्यायाधीशांच्या यादीत ३६ वा क्रमांक मिळवला आहे. त्यामुळे आता अमित दिवाणी न्यायाधीश आणि न्यायदंडाधिकारी म्हणून न्यायदान करणार आहे.

प्रेरणादायी प्रवास
अमितचा हा प्रवास अनेक तरुणांसाठी प्रेरणादायी आहे. अमित भोरमधील एका सामान्य कुटुंबात जन्मला. घराची परिस्थिती बेताची होती. त्याचे शालेय शिक्षण छत्रपती शिवाजी विद्यालयात झाले तर उच्च शिक्षण अनंतराव धोपटे महाविद्यालयात झाले. वडील टपाल खात्यात कार्यरत आहेत. आईच्या प्रेरणेने अमितला शिक्षणाची आवड निर्माण झाली. वाणिज्य शास्त्रेत पदवी घेतल्यानंतर त्याला एलएलबी करायची इच्छा होती. पण घरची आर्थिक परिस्थिती बेताची असल्यामुळे त्याला एक वर्षाचा ब्रेक घ्यावा लागला.

अविच्छेद
अमितचा हा प्रवास अनेक तरुणांसाठी प्रेरणादायी आहे. अमित भोरमधील एका सामान्य कुटुंबात जन्मला. घराची परिस्थिती बेताची होती. त्याचे शालेय शिक्षण छत्रपती शिवाजी विद्यालयात झाले तर उच्च शिक्षण अनंतराव धोपटे महाविद्यालयात झाले. वडील टपाल खात्यात कार्यरत आहेत. आईच्या प्रेरणेने अमितला शिक्षणाची आवड निर्माण झाली. वाणिज्य शास्त्रेत पदवी घेतल्यानंतर त्याला एलएलबी करायची इच्छा होती. पण घरची आर्थिक परिस्थिती बेताची असल्यामुळे त्याला एक वर्षाचा ब्रेक घ्यावा लागला.

फंडू एसएमएस

हम सब एक दुसरे के बिना कुछ नहीं हैं, यही रिश्तों की खूबसूरती है।

हराना है तो मैदान में आके हराना, वरना दिल जीतने की आदत तो बचपन से है।

हुकूमत की है हमने कोई लूट नहीं, वो निलांम भी हुए, तो आखरी बोली हमारी रहेगी।

टेक अपडेट्स

चॅटबॉटची नवीन क्षमता
चॅटबॉट नवीन व्हॉइस आणि इमेज क्षमता सादर करणार आहे. त्यामुळे वापरकर्त्यांना आपला आवाज वापरून प्रश्न विचारता येतील आणि हे उपकरण मानवासारखा प्रतिसाद मिळेल. याचा अर्थ असा, की तुम्ही व्हॉइस असिस्टंटशी बोलता तसे आता चॅटबॉटशीही बोलू शकाल. चॅटबॉट तोंडी उत्तर देईल. त्याला क्रॉस प्रश्नदेखील विचारता येऊ शकतील. झओपन एआयफनुसार, चॅटजीपीटी वापरकर्ते आता मोबाइल फोनवरून चॅटबॉट्सशी संवाद साधू शकतात आणि रिअल-टाइममध्ये प्रतिसाददेखील प्राप्त करू शकतात. नवीन अपडेट मिळवण्यासाठी प्रथम मोबाइलवर चॅटजीपीटी उघडा. त्यानंतर सेटिंग्ज मध्ये जा. येथे तुम्हाला नवीन वैशिष्ट्ये पर्यायांखाली व्हॉइस चॅट सक्षम करण्याचा पर्याय मिळेल. ते चालू केल्यानंतर तुम्ही चॅटबॉटशी बोलू शकता.

टेक टॉक

स्मार्टफोनची सुरक्षितता कशी कराल ?
आजच्या डिजिटल युगात स्मार्टफोन सुरक्षित लॉक करणे आवश्यक आहे. यासाठी फिंगरप्रिंट, फेस लॉक, पॅटर्न लॉक आणि पिन कोड हे पर्याय आहेत. फिंगरप्रिंट लॉक झपाट्याने फोन अनलॉक करते. पण याचे काही तोटेही आहेत. झोपेत असताना कोणी तुमचे बोट फोनवर ठेवले तर लॉक उघडू शकते. तसेच ओलसर किंवा मळलेले बोट असले, तर फोन अनलॉक करण्यात अडचण येते. फेस अनलॉक वापरणे अत्यंत सोयीचे वाटते पण बहुतांश स्मार्टफोनमध्ये २ डी फेस रेकग्निशन असते. ते कॅमेऱ्याच्या सहाय्याने चेहरा स्कॅन करते आणि कधीकधी फोटोवरूनसुद्धा फोन उघडू शकतो. आयफोनसारख्या प्रीमियम फोनमध्ये थ्री डी फेस आयडी अधिक सुरक्षित असतो. पण तोही कमी प्रकाशात अचूक काम करत नाही. पॅटर्न लॉक लोकप्रिय आहे कारण ते वापरणे सोपे आहे; मात्र स्क्रीनवर उरलेले बोटांचे ठसे आणि सहज ओळखता येणाऱ्या डिझाईन्समुळे ते फारसे सुरक्षित मानले जात नाही. पिन कोड हा आजही सर्वात विश्वासार्ह पर्याय मानला जातो. विशेषतः तुम्ही आठ अंकी पिन किंवा अल्फान्यूमेरिक पासवर्ड वापरत असाल तर डेटा हॅक करणे जवळजवळ अशक्य होते. पिन कोड कोणाच्या चेहऱ्यावरून, बोटवरून किंवा पॅटर्नवरून ओळखता येत नाही. म्हणून तो सर्वाधिक सुरक्षित आहे.

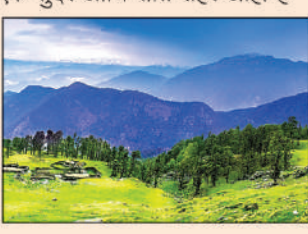
टेक अपडेट्स

क्यूआर कोड स्कॅनने होणार सर्व कामे
सध्या तुम्हाला प्रत्येक महत्वाच्या कामासाठी आधार कार्ड सोबत न्यावे लागते; परंतु आता आधार ॲपमध्ये फक्त क्यूआर कोड स्कॅन करून तुम्ही स्वतःची ओळख पटवू शकता. आधार ॲप डाउनलोड करून क्यूआर कोड स्कॅनफ करायचा आहे. क्यूआर कोड स्कॅन केल्यावर तुमची सर्व माहिती स्क्रीनवर दिसणार आहे. यामध्ये तुमचे डिजिटल आधारकार्डदेखील दिसणार आहे. या नवीन ॲपमुळे तुम्हाला आधार कार्ड सोबत ठेवण्याची गरज नाही. त्याचा फोटोदेखील ठेवणे गरजेचे नाही. आता व्हेरिफिकेशन खूप सोपे होणार आहे. आधार ॲपमध्ये जाऊन फेस आयडी ऑथेंटिकेशन करून तुम्ही तुमची ओळख पटवू शकतात. यूपीआय ॲप काम करते त्याचप्रकारे तुम्हाला आधार ॲपमध्ये जाऊन क्यूआर कोड स्कॅन करायचा आहे. याचपद्धतीने तुमची माहिती दुसऱ्या व्यक्तीला देऊ शकता. खेरील आवश्यक तेवढी माहितीच शेअर करू शकता.

फिरायला जाताय ?

२३० किलोमीटर अंतरावर आहे. हे ठिकाण धार्मिक आणि नैसर्गिक सौंदर्याने नटलेले आहे. मानले जाते की, भगवान रामाने वनवासातील अनेक वर्षे येथे घालवली. मंदाकिनी नदीच्या काठावर वसलेले हे स्थान अत्यंत शांत आणि पवित्र आहे. येथे सकाळ-संध्याकाळ घाटांवर भव्य आरती होते. परिसरातील हिरवळ आणि जंगलं पर्यटकांना आकर्षित करते. राम घाट हे प्रमुख श्रद्धास्थान मानले जाते. कामदगिरी पर्वताची परिक्रमा करण्याची धार्मिक परंपरा आहे. गुप्त गोदावरी, हनुमान धारा ही महत्त्वाची तीर्थस्थळे आहेत.

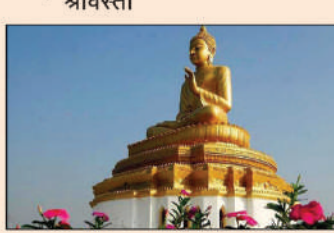

भटकंती

शहर लखनऊपासून सुमारे ४२० किलोमीटर अंतरावर आहे. तीन दिवसांच्या

सहलीसाठी चंपावत हा एक उत्तम पर्याय ठरू शकते. हिमालयाच्या पायथ्याशी वसलेले हे ठिकाण निसर्गसौंदर्याने नटलेले आहे. येथे प्राचीन मंदिरे आणि घनदाट जंगलांचे सौंदर्य अनुभवता येते. बालेश्वर मंदिर हे चंपावतमधील एक प्रमुख आकर्षण आहे. नानकमता गुरुद्वारा आणि देवी हिंगला मंदिर हीदेखील महत्त्वाची ठिकाणे आहेत. गर्दीपासून दूर, शांतता शोधणाऱ्यांसाठी चंपावत हे एक आदर्श ठिकाण आहे.

*** मिनार**
धौह्या हे लखनऊपासून सुमारे १९० किलोमीटर अंतरावर आहे. हे ठिकाण कटरनियाघाट वन्यजीव अभयारण्यासाठी प्रसिद्ध आहे. जंगल सफारीसाठी हे ठिकाण एक उत्तम पर्याय आहे. येथे शांत

श्रावस्ती हे बौद्ध धर्माशी संबंधित एक ऐतिहासिक ठिकाण आहे. ते लखनऊपासून सुमारे १७० किलोमीटर अंतरावर आहे. भगवान बुद्धांनी येथे अनेक वर्षे वास्तव्य करून ध्यान आणि उपदेश दिले होते. शांतता आणि आध्यात्मिक अनुभव मिळवण्यासाठी येथे अनेक पर्यटक येतात.

परदेशातून वैद्यकीय शिक्षण ?

बारावीनंतर अनेकांना मेडिकल सायन्स म्हणजे वैद्यकीय शाखेकडे वळायचं असतं. भारतात नीट परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्यांना वैद्यकीय महाविद्यालयात प्रवेश मिळतो. पण नीट परीक्षा देणाऱ्या विद्यार्थ्यांची संख्या लाखोंमध्ये असताना जागा मात्र काही हजार असतात. यामुळे बरेच विद्यार्थी प्रवेशापासून वंचित राहतात. अशा परिस्थितीत परदेशातून वैद्यकीय शिक्षण घेण्याचा एक पर्याय तुमच्याकडे आहे. या पर्यायाची निवड करताना नेमक्या कोणत्या गोष्टींकडे लक्ष द्यावं याविषयी...

*** परदेशातलं शिक्षण**
तुमच्या करीअरला वेगळं वळण देऊ शकतं. तिथले अनुभव तुम्हाला समृद्ध करत असतात. विकसित देशांमधून वैद्यकीय अभ्यासक्रम शिकून आलेल्या विद्यार्थ्यांना विविध विकारांचं चांगलं ज्ञान मिळू शकतं. अत्याधुनिक तंत्रज्ञानाशी अवगत होता येतं.

*** भारतीय विद्यार्थ्यांना काही देशांमध्ये वैद्यकीय प्रवेशासाठी प्रवेश परीक्षा द्यावी लागत नाही तर काही ठिकाणी याची तरतूद आहे. अमेरिका, न्यूझीलंड, सिंगापूर, ऑस्ट्रेलिया, फ्रान्स, कॅनडा, मलेशियासारख्या देशांमध्ये प्रवेश परीक्षा द्यावी लागते. चीन, जर्मनी, फिलिपाईन्स, नेपाळ, युकेन, बांगलादेश, रशिया, किर्गिझस्तानसारखे देश विद्यार्थ्यांना थेट प्रवेश देतात.**

*** परदेशात एमबीबीएस करण्याचा विचार असेल तर सर्वात आधी इंटरनेटवरून विविध देशांमधल्या अभ्यासक्रमांची माहिती करून घ्या. तिथली प्रवेशप्रक्रिया समजून घ्या. समुपदेशकाची मदतही घेता येईल.**

*** परदेशातल्या बऱ्याच संस्था मान्यताप्राप्त नसतात. यामुळे तुमची फसवणूक होऊ शकते. म्हणूनच संस्थेची मान्यता तपासून घ्या.**

करिअर ग्योथ

प्रत्येकाला आपल्या लग्नात वेगळे आणि सुंदर दिसायचे असते. केवळ वधूलाच नाही तर वरालाही लग्न स्टायलिश दिसावे असे वाटते. अशा परिस्थितीत शेरवानी निवडताना स्कीन टोननुसार रंग निवडला तर अधिक तेजस्वी दिसालच खेरीज लग्न तुम्ही एकमेकांना पूरक दिसाल. आत्मविश्वास आणि स्टायलने हा वेश परिधान केल्यास उपस्थितांवर तुमची छाप पडल्याखेरीज राहणार नाही.

गोऱ्या त्वचेसाठी निवड
तुमचा स्कीन टोन गोरा असेल तर ब्राइट हिरवा, नेव्ही ब्लू, वॉर्न, चमकदार जांभळा असे रंग योग्य असतील. त्याच वेळी, वधूच्या

स्कीन टोननुसार शेरवानी निवडा
त्वचेचा टोनही गोरा असेल तर रुबी, लाल, टोमॅटो लाल, मरून, गडद गुलाबी, सोनेरी, निळा आणि लव्हेंडर असे रंग तिच्या पोशाखासाठी खूप सुंदर दिसतील.

स्मार्ट शॉपिंग
डस्की स्किन टोनसाठी...
तुमचा त्वचेचा टोन डस्की असेल तर उबदार आणि किंचित मातकट रंग निवडा. केशरी/रेवजी तुम्ही केशरी, पिवळा, लाल, किरमिजी गुलाबी, पीच असे रंग निवडू शकता. रॉयल ब्लू आणि डस्की पिंक कलर

मित्रांनो, उन्हाळ्यात डोक्यावर टोपी हवीच. या दिवसात मुलांच्या ॲक्सेसरीमध्ये टोपीला खूप महत्त्व असतं. पण टोपी आता साधीसुधी राहिलेली नाही. विविध प्रकारच्या, आकाराच्या फॅन्सी टोप्या ट्रेंडमध्ये आहेत. टोप्यांचे हे वैविध्यपूर्ण प्रकार तुम्हाला गोंधळात टाकू शकतात. मात्र पेहरावानुसार टोपीची निवड करायची आहे हे लक्षात ठेवा. पेहरावाला शोभणारी टोपी असेल तर नो टेंशन.

बाजारात नजर टाकली तर बेसबॉल कॅप्स, फाईव्ह पॅनल कॅप्स, ड्रायव्हर सीट कॅप्स, ट्रॅक्स कॅप अशा कॅप्सच्या भरपूर व्हायटी पहायला मिळतील. बेसबॉल कॅप्स गेल्या अनेक वर्षांपासून वापरात आहेत. बेसबॉल या खेळामुळे १९०० च्या शतकापासून या प्रकारच्या कॅप्सना लोकप्रियता मिळाली. त्यामुळे ही कॅप मुलांच्या वॉर्डरोबचा अविभाज्य भाग झाली. या स्टायलला थोडं ट्रिस्ट देऊन डॅड कॅप्स बाजारात आल्या. बेसबॉल कॅपच्या तुलनेत डॅड कॅपच्या पुढच्या भागाची लांबी थोडी कमी असते. एवढाच काय तो या दोहोंमधला फरक.

फाईव्ह पॅनल ही स्केटर्सची आवडती कॅप आहे. पण ती

अशा 'टोप्या' घाली

घालण्यासाठी तुम्ही स्केटर असणं गरजेचं नाही. प्लेन टी शर्ट आणि ट्राउझरवर ती शोभून दिसते. बऱ्याच सेलेब्रना ड्रायव्हर स्टाईल कॅप आवडते. ॲंथलेटिक लूकसाठी तुम्ही ट्रॅक्स कॅप घालू शकता. मग कॅप्समधली एवढी व्हायटी बघून तुम्ही थक्क झालात ना? आता शॉपिंगला गेल्यावर एखादी ट्रेंडी कॅप नक्की विकत घ्या.

धावणं हा अगदी साधा, सोपा व्यायाम आहे. प्रत्येक जण आपल्या वेळेनुसार धावतो. कोणी सकाळी लवकर धावायला जातात तर कोणी संध्याकाळ किंवा रात्रीची वेळ निवडतात. अशावेळी धावायची योग्य वेळ कोणती, हा प्रश्न आपल्याला पडतो. प्रत्येक व्यक्ती आपल्या सोयीनुसार पळायला जात असली तरी एका संशोधनानुसार शरीराचं तापमान सर्वोच्च पातळीवर असताना व्यायामाचे सर्वाधिक लाभ होतात. दुपारी चार ते पाच या वेळात शरीराचं तापमान सर्वोच्च पातळीवर

...पण धावत राहा

पोहोचलेलं असतं. सायंकाळी सात वाजताही शरीराच्या तापमानाने सर्वोच्च पातळी गाठलेली असते. याच कालावधीत लोकांना जास्त ताजंतवानं वाटतं. याच काळात फुफ्फुस आणि रन्नायू पूर्ण कार्यक्षमतेने काम करत असतात. अर्थात दुपार आणि संध्याकाळची वेळ धावण्यासाठी योग्य असल्याचे कितीही दावे होत असले तरी तुमच्या दिनक्रमात बसणारी वेळ व्यायामासाठी सर्वोत्तम असते, असं तज्ज्ञ सांगतात.

सकाळच्या वेळेत शरीराचं तापमान नीचांकी पातळीवर असतं. पण सकाळी धावल्यामुळे एकाग्रता वाढायला मदत होते, असं म्हटलं जातं. तसंच यामुळे तुम्ही उत्पत्ती राहता. मात्र शरीराचं तापमान कमी असल्यामुळे ऊर्जेची पातळीही घसरलेली असते. त्यामुळे सकाळची वेळ व्यायामासाठी योग्य नसल्याचं काही संशोधनांमधून समोर आलं आहे. तसंच या काळात हृदयविकाराचा झटका किंवा स्ट्रोक येण्याची

फिटनेस फंडा

शक्यताही जास्त असल्याने व्यायाम टाळण्याचा सल्ला दिला जातो. सकाळी धावल्याचे खूप चांगले परिणाम दिसत नसले तरी दिवसभर कामावर लक्ष केंद्रित करणं यामुळे शक्य होतं. दुपारच्या वेळी शरीरात पुरेशी ऊर्जा साठलेली असते. म्हणूनच या वेळी धावल्यामुळे चांगले परिणाम दिसत असल्याचं संशोधन सांगतं. अर्थात दुपारच्या वेळी कोणीही धावू शकत नाही. त्यामुळे धावणं टाळण्याऐवजी तुमच्या सोयीची वेळ निवडा आणि भरपूर व्यायाम करा असं तज्ज्ञांचं म्हणणं आहे.

अनेक शिक्षकांच्या अटकेची शक्यता

दोन अपघातात पाच ठार

भंडारानजिक चौघांचा तर समृद्धीवर एकाचा मृत्यू

■ **महासागर प्रतिनिधी नागपूर, दि. २८ :**
जिल्ह्यात २०१९ पासून शेकडो प्राथमिक शिक्षक शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना गैरमार्गाने शालार्थ आयडी प्रदान करण्यात आले. याप्रकरणी आतापर्यंत अधिकाऱ्यांनाच अटक झाली. परंतु, आता शेकडो शिक्षकही रडारवर आले असून सायबर पोलिसांनी त्यांना नोटीस बजावली आहे. काहींची चौकशीही सुरू झाल्याची माहिती आहे. २०१४ च्या शिक्षक भरतीला मान्यता देणाऱ्या शासन निर्णयाचा गैरफायदा घेत गणित, इंग्रजी आणि विज्ञान विषयाच्या शिक्षकांची गैरमार्गाने भरती

सायबर पोलिसांकडून नोटीस : माजी उपसंचालक जामदार यांची टाळाटाळ
२०१२च्या शासन निर्णयानुसार, राज्यात शिक्षक भरतीवर बंदी घालत अतिरिक्त शिक्षकांचे समायोजन झाल्याशिवाय नवीन भरती होणार नाही, असे स्पष्ट आदेश दिले. असे असतानाही २०१४ मध्ये नवीन शासन आदेश काढण्यात आला. राज्यात २०१९ पासून अनुदानित शिक्षण संस्थांमध्ये रूजू होणाऱ्या शिक्षक आणि शिक्षकेतर कर्मचाऱ्याला शालार्थ आयडी देण्याचा अधिकार विभागीय शिक्षण उपसंचालकांना देण्यात आला. याचा गैरफायदा घेत बनावट कागदपत्रे, शिक्षण संस्थांचा

बनावट कागदपत्रांच्या आधारे शिक्षकांना मान्यता देणे, मान्य ठरावामध्ये फेरबदल करून खोटे नियुक्तीपत्र देणे, खोटे रूजू अहवाल आणि खोट्या व बनावट नियुक्त्या, पदेनन्ती दाखवून शासनाची दिशाभूल केल्याच्या आरोपाखाली नागपूर विभागीय माजी उपसंचालक वैशाली जामदार यांची चौकशी होणार आहे. सदर पोलिसांनी त्यांना तशी नोटीस दिली असून बुधवारी सकाळी सदर पोलीस ठाण्यात हजर राहण्याच्या सूचना केल्या होत्या. परंतु, रोज नवीनवीन कारणे सांगून जामदार चौकशीपासून टाळाटाळ करीत आहेत.

शिंदे गावाला.... लंडनला नव्हे!

मंत्री उदय सामंत यांचे विरोधकांना प्रत्युत्तर

■ **महासागर प्रतिनिधी नागपूर, दि. २८ :**
उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे हे काही दिवसांपूर्वी त्यांच्या दरे या गावी गेले होते. तर माजी मुख्यमंत्री उद्धव ठाकरे हे कुठंबासोबत लंडनला गेले आहेत. दरेवारी आणि लंडनवारीची सध्या तुलना केली जात आहे. यावरून राज्याचे उद्योगमंत्री व शिवसेना शिंदे गटाचे नेते उदय सामंत यांनी प्रतिक्रिया देत निशाणा साधला आहे. एकनाथ शिंदे हे महाराष्ट्रात त्यांच्याच गावाला गेले, तुमच्या नेत्यांसारखे सुटी घालवण्यासाठी लंडनला गेले नाहीत, असा टोला सामंत यांनी लगावला आहे. सामंत म्हणाले, एकनाथ शिंदे हे उद्धव ठाकरेच्या नेमाचीच टांगीत असतात. त्यांनी काहीही चांगले केले तरी ठाकरे सेनेच्या लोकांना ते पचत नाही. काश्मीरमध्ये अडकलेल्या पर्यटकांना सोडवण्यासाठी ते पहलगामला धावून गेले त्यावरही टीका केली, त्यानंतर शेती पाहण्यासाठी आपल्या दरे गावात गेले तेही त्यांना रुचले नाही. शिंदे हे आपल्याच गावाला गेले, तुमच्या नेत्यांसारखे सुटी घालवण्यासाठी लंडनला गेले नाहीत. पुढे बोलताना उदय सामंत

म्हणाले, एकनाथ शिंदे चाळीस आमदार घेऊन बाहेर पडले होते. अडीच वर्षे मुख्यमंत्री झाले. त्यांच्याच नेतृत्वात महायुतीने विधानसभेची निवडणूक लढली. पुन्हा महायुतीचे सरकार आले. शिवसेना आणि सेनेचा धनुषबाणही त्यांचाच मिळाला. त्यामुळे उद्धव सेनेच्या नेत्यांना ते चांगलेच खटकत आहे. त्यामुळे उपमुख्यमंत्री शिंदे यांच्या प्रत्येक गोष्टीला ते विरोध करतात. कोणी कुठे जायचे यावर आम्ही कधी बोलत नाही. त्यांच्या घरातील सगळी मंडळी लंडनला गेली, तरीही आम्ही टीका करत नाही. हा आमच्या मनाचा मोठेपणा आहे. शिंदे यांच्यावर टीका केल्याने आमचे काही बिघडणार नाही. मात्र शिंदे यांच्यामुळे अनेकांचे अस्तित्व संपले, त्यामुळे ते सतत टीका करत असतात, अशा शब्दात उदय सामंत यांनी ठाकरे गटाला खडेबोल सुनावले.

फडणवीसांनी वॉर्निंग देताच नरमले गायकवाड

■ **महासागर प्रतिनिधी नागपूर, दि. २८ :**
उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांच्या पक्षाचे आमदार संजय गायकवाड यांनी महाराष्ट्र पोलिसांबाबत केलेल्या विधानानंतर संपूर्ण महाराष्ट्रात एकच खळबळ उडाली होती. महाराष्ट्र पोलिसांवर्षद अकार्यक्षम खातं फक्त भारत नव्हे तर अखंडा जगातही नाही. शासनाने पोलीस खात्याशी संबंधित कोणताही कायदा केला की त्यांचा एक हप्ता वाढतो, असा गंभीर स्वरूपाचा आरोप त्यांनी केला होता. दरम्यान, या विधानानंतर मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी कडक शब्दांत इशारा दिल्यानंतर गायकवाड यांनी जाहीरपणे दिलगिरी व्यक्त केली आहे.

मी केलेल्या विधानावर मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी नाराजी व्यक्त केली. उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांचाही मला फोन आला होता. पण महाराष्ट्रातील संपूर्ण पोलिसांचं धैर्य खचवणं, त्यांचं साहस, धाडस आणि पराक्रम यांचा अपमान करण्याचं नव्हतं. मला जे अनुभव आले होते, तेच अनुभव मी त्या ठिकाणी मांडले होते. या शब्दांमुळे महाराष्ट्रातील पोलिसांचे किंवा महाराष्ट्र सरकारची नाचक्की होत असेल तर मी महाराष्ट्र पोलिसांची जाहीरपणे दिलगिरी व्यक्त करतो, असे संजय गायकवाड म्हणाले. संजय गायकवाड यांनी केलेल्या

विधानानंतर देवेंद्र फडणवीस यांनी नाराजी व्यक्त केली होती. पोलिसांबद्दल असं बोलणं योग्य नाही, मी स्वतः एकनाथ शिंदे यांना सांगणार आहे की, त्यांनी संजय गायकवाड यांना समज द्यावी. ते वारंवार अशा प्रकारची विधानं करत असतील तर कारवाई केली जाईल, अशी तंबीच फडणवीस यांनी दिली होती. त्यानंतर संजय गायकवाड यांनी जाहीर दिलगिरी व्यक्त केली आहे. गायकवाड यांच्या याच विधानाबाबत नंतर एकनाथ शिंदे यांनीदेखील भाष्य करीत प्रकरणावर पडदा टाकण्याचा प्रयत्न केला.

सामाईक परीक्षा घोटाळ्याची चौकशी करा : सपकाळ

■ **महासागर प्रतिनिधी मुंबई, दि. २८ :**
महाराष्ट्र सरकारने राज्य सामाईक परीक्षा (एमएचटी) सोईस सेल यांच्या माध्यमातून रविवार २७ एप्रिल रोजी परीक्षा घेतली. पण या परीक्षेतील घोळमुळे विद्यार्थी व पालकांची चिंता वाढवली आहे. अहिल्यानगर जिल्ह्यातील केंद्रावर ५० गुणांच्या गणिताच्या पेपरमध्ये २० ते २५ प्रश्नांसाठी उत्तराचे पर्याय चुकीचे होते अशी तक्रार विद्यार्थ्यांनी केली आहे. हा

अतिशय गंभीर प्रकार असून विद्यार्थ्यांचे कोणतेही नुकसान न करता त्यांना या प्रश्नांचे गुण द्यावेत, अशी मागणी काँग्रेस प्रदेशाध्यक्ष हर्षवर्धन सपकाळ यांनी सोमवारी एका पत्राद्वारे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांना केली. हर्षवर्धन सपकाळ आपल्या पत्रात म्हणतात की, गणिताच्या प्रश्नांमधील उत्तराचे पर्याय चुकीचे होते. काही प्रश्नांचे चारही पर्याय चुकीचे होते, पण

विद्यार्थ्यांना सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक असल्याने त्यांना नाईलाजाने चुकीचे पर्याय निवडावे लागले. याबाबत विद्यार्थ्यांनी परीक्षा केंद्राकडे तक्रार केली असता त्यांची साधी दखलही घेतली नाही. राज्य सरकारने हे प्रकरण गांभीर्याने घ्यावे व ज्यांना हे काम होते त्यांच्यावर कठोर कारवाई करावी, असे सपकाळ म्हणाले.

संत तुकाराम महाराजांचा एक अभंग आहे. "मन करा रे प्रसन्न, सर्व सिद्धीचे कारण" अर्थात आपलं मन जर प्रसन्न, आनंदी असेल तर सर्व गोष्टी व्यवस्थित होतात. आपली जीवनशैली अत्यंत धकाधकीची आणि तणावयुक्त बनलेली आहे. याचा दुष्परिणाम मनावर होत असतो. अर्थात, मनावरचा ताण जर वाढला तर मानसिक आजाराच्या समस्या उद्भवतात आणि मनुष्य मनोविकारी बनू शकतो. म्हणूनच आपण प्रत्येकाने आपलं मानसिक आरोग्य जपणं, सुदृढ ठेवणं अत्यंत गरजेचं आहे. मुळात मानसिक आरोग्य म्हणजे काय? मानसिक आरोग्य सुदृढ ठेवण्याची मुक्किल्ली नेमकी कोणती? याविषयी नागपूरच्या प्रादेशिक मनोरुग्णालयात मानसोपचारतज्ज्ञ डॉ. दीपक अवचट यांच्याशी केलेली बातचीत.

हे कस ओळखायचं?
○ सर्वसाधारण माणसं आनंदाने आपलं आयुष्य जगताना. त्यांची विचारधारा सशक्त आणि विचार सकारात्मक असतात. जीवनातील छोट्यामोठ्या समस्यांचा सामना करण्याची आणि त्या समस्यांवर तोडगा काढण्याची त्यांची क्षमता असते, असे लोक मानसिक दृष्ट्या सक्षम असतात. परंतु एखादी व्यक्ती अनेक दिवस उदास असेल, एकटीच बडबडत असेल, चारचौधामध्ये मिसळत नसेल, अशा व्यक्तीला झोप येत नसेल, काही भास होत असतील तर अशा व्यक्तीची मानसिक स्थिती बिघडलेली आहे असं म्हणता येईल. अनेकदा ही अवस्था जर अनेक आठवडे राहिली तर प्रचंड नैराश्य येऊन अशा व्यक्तीला मानसिक विकार देखील जडतात. मानसिक आजार हे ओळखता येत नाहीत ते समजून घेणं महत्वाचं असतं.

असतील, त्याला इतरांशी बोलावंसं वाटत नसेल, चारचौघात मिसळवं असं वाटत नसेल तर ती व्यक्ती मानसिक दृष्ट्या आजारी असते. मनाचे स्क्रिझोफिनिया, डिप्रेशन, बायपोलर डिसऑर्डर, डिप्रेशन असे अनेक आजार आहेत. या पैकी स्क्रिझोफोर्निया मध्ये एखाद्या व्यक्तीला लोक आपल्याबद्दल बोलतायत, कुजकुज करतायत, आपल्याला हसतायत असे भास होतात ही गोष्ट सहा महिने असेल तर तो स्क्रिझोफोर्निया आहे असं म्हणता येईल. एखाद्या मोठ्या आघातामुळे किंवा मनावर सातत्याने येणाऱ्या तणावामुळे मनुष्य एकांतात जातो, खूप एकटा वागतो, त्याला कसलीच इच्छा होत नाही ते नैराश्य असते.

आपलं मानसिक आरोग्य सुदृढ राखण्यासाठी उपाय काय आहेत?
आपल्या मनाचा आरोग्य चांगलं, स्वस्थ राखण ही अगदी सोपी गोष्ट आहे त्यासाठी फार काही वेगळं करणं गरजेचं नाही. आपला आहार आपण वेळेवर घेणं आणि आपल्या आहारात शरीरासाठी पोषक सर्व घटकांचा समावेश असेल असा आहार घेणं महत्वाचं आहे. शिवाय रोजच्या रोज व्यायाम करणं, वाचन, संगीत ऐकणं, किंवा असाच एखादा मनाला विरगुळा मिळेल असा छंद जोपासणं महत्वाचं असतं. समाजातील इतर लोकांमध्ये मिसळणं, आपल्या मित्रांचा एक ग्रुप करून त्यांच्याशी संवाद साधन, व्यक्त होणं आपल्या समस्या शेअर करणं हे मनाच्या आरोग्यासाठी खूप महत्वाचं आहे. मानसिक लवचिकता वाढवणं देखील तितकच महत्वाचं आहे. सतत सकारात्मक वृत्तीने जगता आलं पाहिजे. अशा गोष्टींमुळे मन प्रसन्न राहत आणि मानसिक आजारांचा त्रास न होता आपलं मानसिक आरोग्य सद्दृढ राहते.

मानसिक आरोग्य म्हणजे नेमकं काय?
○ मानसिक आरोग्य म्हणजे काय हे समजून घेण्यासाठी अगोदर आपण आरोग्य म्हणजे काय हे समजून घेणं महत्वाचं आहे. मानवी शरीराच्या काही गरजा आहेत. काही कारणांमुळे आपल्याला जर मानसिक तणाव आला, जीवनात खूप नैराश्य आलं तर त्याचा आपल्या मनावर की परिणाम होतो त्याला मानसिक आजार म्हणतात. अर्थात मानसिक आजार हे मानसिक आरोग्य बिघडवतात.

एखाद्या व्यक्तीच मानसिक आरोग्य उत्तम आहे
○ अँक्युट मायलॉइड ल्युकेमिया (एमएल) या दुर्मिळ आणि गतिशील रक्त कर्करोगाबद्दल जागरूकता वाढवण्यासाठीच्या जागतिक मोहिमेअंतर्गत आज जागतिक एमएल जागरूकता दिन साजरा केला जात आहे. याच पाठिंब्यावर, परिवर्तन घडणारी औषधे निर्माण करण्यासाठी किटबॅड असलेल्या जागतिक बायोफार्मास्युटिकल क्षेत्रातील आघाडीची कंपनी अँबॅड हे भारतात कर्करोग उपचार क्षेत्रात पदार्पण करण्याची घोषणा केली आहे. कंपनीने अँक्युट मायलॉइड ल्युकेमिया आणि क्राॅनिक लिम्फोसाइटिक ल्युकेमिया या दोन्ही प्रकारच्या कर्करोगांवर उपचारासाठी व्हेनेटोक्लॅक्स हे

औषध तयार केले आहे. अँक्युट मायलॉइड ल्युकेमिया हा एक वेगाने पसरणारा रक्त आणि अस्थिमज्जाचा कर्करोग आहे. यात उपचार पर्याय मर्यादित असतात आणि रूग्णांच्या जगण्याची शक्यता कमी असते. व्हेनेटोक्लॅक्स हे बीसीएल-२ इनहिबिटर औषधांच्या श्रेणीतील पहिले औषध आहे. हे रक्त आणि अस्थिमज्जातील कर्करोगाच्या पेशींना निवडकपणे लक्ष्य करून एक नवीन उपचार पद्धती देते. विशेषतः वय किंवा इतर आरोग्य समस्यांमुळे पारंपरिक तीव्र केमोथेरेपी घेऊ शकत नसलेल्या रूग्णांसाठी हे आरोग्य किरण ठरते. नवी दिल्लीच्या अखिल भारतीय आयुर्विज्ञान संस्थेच्या (अक्वॅटर) अलीकडील आकडेवारीनुसार, भारतात एमएलचे प्रमाण दर १,००,००० लोकसंख्येमध्ये २.५ रूग्ण इतके आहे. एमएल असलेल्या रूग्णांसाठी, विशेषतः जे तीव्र केमोथेरेपीसाठी सक्षम नाहीत, त्यांच्यासाठी उपचाराच्या अधिक संधी उपलब्ध करणारी तीव्र गरज दिसून येते.

पईच्या बियांचे फायदे
पपईच्या बिया केवळ आरोग्यासाठीच नाही तर त्वचेसाठीही फायदेशीर असतात. त्यांचे मर्यादित प्रमाणात सेवन केल्याने आपले आरोग्य चांगले राहते शिवाय सौंदर्यातही भर पडते. ज्या व्यक्तींना आपले वजन कमी करायचे आहे अशांनी पपईच्या बियांचाही वापर करावा. आपण या बियांना सुकवून ठेवू शकतो आणि त्याची पावडर बनवून सुद्धा विविध पदार्थांसोबत त्याचे सेवन करू शकतो. त्याचबरोबर पपईच्या बिया शरीरामध्ये कॅन्सर पेशींची वाढ होण्यापासून सुद्धा रोखतात. ज्यांना पचनासंबंधी किंवा बद्धकोष्ठताची समस्या असेल. त्यांच्यासाठी तर पपईच्या बिया या रामबाण उपाय असतात. तीन ते चार बियांचे सेवन केल्यास तर बद्धकोष्ठेची समस्या लवकरच दूर होते. जर एखाद्या व्यक्तीला चिकनगुनिया, मलेरिया, डेंगू यासारखे आजार झाले असतील तर अशा वेळीसुद्धा पपई खाण्याचा सल्ला दिला जातो. पपईच्या पानांचा रस प्यालेल्या शरीरातील प्लेटलेट्सची संख्या वाढते. पोटामध्ये गॅस निर्माण झाला असेल तर कच्च्या पपईची भाजी सुद्धा बनवून तुम्ही खाऊ शकता किंवा पपईच्या बियांचेही सेवन करू शकता.

कोणतीही निवडणूक रोखण्याचा सर्वोच्च न्यायालयाला अधिकार नाही

■ **महासागर प्रतिनिधी मुंबई, दि. २८ :**
राज्यातील लांबलेल्या स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकीवरून वचित बहुजन आघाडीचे अध्यक्ष प्रकाश आंबेडकर यांनी महायुती सरकार व निवडणूक आयोगावर निशाणा साधला आहे. सर्वोच्च न्यायालयाला कोणतीही निवडणूक रोखण्याचा अधिकार नाही. पण निवडणूक आयोगाला निवडणूक घेण्यासाठी कणा नाही हे दुदैव आहे, असे आंबेडकर यांनी म्हटले आहे. मागील ३ वर्षांपासून राज्यातील स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुका लांबणीवर टाकल्या जात आहेत. या पाश्चर्भूमीवर प्रकाश आंबेडकर यांनी ही टीका केली आहे. ते म्हणाले, राज्य सरकारने स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकीवर सर्वप्रथम कोर्टात भूमिका मांडणे आवश्यक आहे. कारण, सुप्रीम कोर्टाला

कोणतीही निवडणूक रोखण्याचा अधिकार नाही. पण दुदैव असे की निवडणूक आयोगाला निवडणूक घेण्यासाठी आवश्यक असणारा कणाच नाही. संविधानाने स्पष्टपणे सुप्रीम कोर्टाला निवडणूक रोखण्याचा अधिकार नसल्याचे सांगितले आहे. त्यामुळे निवडणूक आयोगाने हिंमत दाखवून निवडणुकांचा कार्यक्रम जाहीर केला पाहिजे. पहलगाम हल्ल्यानंतर सरकारने थातूरमातूर कारवाई करून वेळ मारून नेण्याचे काम केले. व्हिडा घेऊन आलेल्यांना परत पाठवणे ही कारवाई होत नाही. ते परत जाणारच होते. भारतीय लष्कर कारवाई करण्यास तयार आहे. पण राजकीय नेतृत्व निर्णय घेण्यास धाबट आहे, कारवाई करण्याचे धाडस सरकारमध्ये नाही, असे म्हणत त्यांनी केंद्रावर टीका केली.

भोसले घराण्याच्या तलवारीचा होणार लिलाव

■ **महासागर प्रतिनिधी नागपूर, दि. २८ :**
नागपूरच्या भोसले घराण्याच्या ऐतिहासिक तलवारीचा न्यूयॉर्कमधील एका ब्रोकर कंपनी मार्फत ऑनलाईन लिलाव होणार असल्याची माहिती आहे. ही तलवार श्रीमंत राजे रघुजी भोसले यांची असल्याचा दावा केला जात आहे. प्रस्तुत तलवार केव्हा अन् कशी न्यूयॉर्कच्या ब्रोकर कंपनीकडे पोहोचली? याची कोणतीही माहिती उपलब्ध नाही. पण या तलवारीच्या इतिहासाचा मागोवा घेण्यासाठी अनेक इतिहासकार व नागपुरातील भोसले घराण्याचे वंशज उत्तुक आहेत. ऑनलाईन ब्रोकर कंपनीने 'सोथबाय' या कंपनीतर्फे ही तलवार विक्रीला ठेवली आहे. ही कंपनी ब्रिटीशानी स्थापन केलेली बहुराष्ट्रीय कंपनी असली तरी तिचे मुख्यालय न्यूयॉर्कला आहे. कंपनीने ७ हजार ग्रेट ब्रिटन पाऊंडपासून (७.९५ लाख रुपये) लिलाव सुरू करण्यात येणार आहे. या लिलावासाठी नोंदणी करणे अनिवार्य आहे. हा प्रकार समोर आल्यानंतर भोसले

घराण्याला देखील धक्का बसला आहे. ही तलवार आमच्याकडे परत यावी यासाठी आमचा पूर्ण प्रयत्न असल्याची माहिती राजे मुधोजी भोसले यांनी दिली. संबंधित तलवार कंपनीपर्यंत कशी पोहोचली हे मोठे कोडेच आहे. १८५३ ते १८६४ या कालावधीत महाराज श्रीमंत राजे मुधोजी महाराज भोसले (दुसरे) उर्फ (आप्पासाहेब महाराज) यांच्या नेतृत्वात मराठा विरुद्ध ब्रिटिश युद्ध झाले होते. त्याच कालावधीत इंग्रजांनी ब्रिटीशांनी नागपूरकर भोसल्यांचा खजिना लुटला होता. त्यात अनेक रत्नजडित दागदागिने, शस्त्रसाठा व तलवारींची लूट करण्यात आली होती. त्या लुटीत कदाचित ही तलवार गेली असावी अशी शक्यता आहे.

खरीखरी पाकिस्तानातले भगोडे

पान १ वरून....
त्यासोबतच आम्ही वर म्हटल्याप्रमाणे 1971 मध्ये जे झाले. त्यानुसार आताही लष्कर प्रमुख अस्फि मुनीर यांना शरणागती पत्करणे भाग पडणार आहे. त्याच मुस्लिमाने पाकिस्तानची मृत्यू घंटाच लिहून ठेवलेली दिसते. एक तर पाकिस्तानात प्रादेशिक वाद मोठ्या प्रमाणात उफाळलेला आहे. सिंध प्रांत, बलुचिस्तान आणि वायव्य सरहद्द प्रांत सर्वच वेगळे होऊ इच्छितात. ज्याप्रमाणे 1971 मध्ये बांगलादेश स्थापन झाला. तशीच परिस्थिती आताही उद्भवणार आहे. आज पाकिस्तानचे लष्कर आणि सत्ता पाकिस्तानातील पंजाब्यांच्या हाती आहे. त्यामुळे आणि त्यांच्या मनमानीमुळे इतर विभागात अत्यंत जबरदस्त आक्रोश आहे. भारताला पाकिस्तानात न जाता ही सायबर हल्ले करता येतात. पाणीपुरवठा खंडित करता येतो. वीज, बँकिंग, दूरसंचार सेवा अस्ताव्यस्त करता येते. गरज पडली तर पाणी सोडून पूर परिस्थिती आणता येते. पण भारताच्या लष्कराला बहुधा आहे मान्य नसावे. त्यांना तर या नागड्या पाकड्यांना आपल्या घरणावर लोटगण घातलेले पाहायचे नाही. भारताच्या या इराद्याला जगातील कोणीही आव्हान देऊ शकत नाही. एकमेव चीन हा देश वगळता कोणीही पाक बरोबर येणार नाही. चीनलाही शाब्दिक सहानुभूती आणि गुप्त मदतीशिवाय फारसे काही करता येणार नाही भारताच्या प्रचंड मोठ्या बाजारपेठेवर पाणी सोडणे चीनला शक्य होणार नाही. अमेरिकेच्या दादागिरी पुढे चीनला सुद्धा आपला माल विकण्यासाठी भारताचीच गरज आहे. पहलगामच्या हल्ल्यानंतर भारतावर अणु प्रयोग करण्याची धमकी पाकिस्तानच्या एका महामुर्ख नेत्याने दिलेली आहे. पण अण्वस्त्रांचा प्रयोग किंवा उपयोग करणे तितके सोपे नाही. हे त्या पागल माणसाला कोणी तरी सांगितले पाहिजे. पाकिस्तानी लष्कर आणि आयएसआय यांना सिंधू नदीच्या पाण्यात बुडविणे हेच आता भारताचे लक्ष आहे. आता भारताच्या भीतीमुळे पाकिस्तानच्या लष्करातील घरंदाज पळपुटे म्हणजेच भगोडे किती दिवसात लष्कर सोडून पळतात. ते आपल्याला बघायचे आहे. अशा परिस्थितीत पाकिस्तानला कोणताही पर्याय दिसत नसल्यामुळे केवळ शब्दकोट्या करून आपली शाब्दिक बहादुरी दाखवणे. एवढेच कार्य त्यांच्यासाठी शिल्लक आहे. भारतातील सर्व पक्षांचा पाठिंबा सरकार बरोबर आहे. त्यामुळे आता पाकिस्तानची सुरु असलेली लष्करी बळ-बळ आणि त्यांच्या नेत्यांची वाचाळ वळवळ, वळचणीला लावून भारतीय बहादुरांनी पाकड्यांची लवकरात लवकर जिरावी. एवढीच आमची माफक अपेक्षा आहे. बोला, भारत माता की जय!